

SLOVENEK

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:

Enostop. pettivrsta (72mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Narodno - naprednim Slovincem!

Politični razvoj v našem narodu nas je dovedel do strankarskih formacij, ki so deloma tako nenaravne, da morajo zbuditi vsakega mislečega Slovence k premišljevanju, ali more in sme iti tako dalje ali ne. Prihodnji ponedeljek pade zopet politična odločitev, katere izid je tem usodnejši, ker so to pot imeli v resnici Slovenci moč v rokah, da ustvarijo slovensko veščino v kranjski deželni zbornici.

Volitev v veleposestvu bi lahko donesla Slovincem dva glasova, ako bi se združili vsi Slovenci in potegnili na svojo stran še konservativno veleposest, ki je nagnjena k temu, da bi se vendar enkrat v naši deželi že začele redne razmere. Zato je moral vsakdo odobravati, da je iz veleposestva samega od naše strani izšel tak poizkus, ko je dr. Susteršič naravnost ponudil složni nastop. A uspeh je bil ta, da je liberalna stranka skupno postopanje Slovencev pri volitvah v veleposestvu odklonila. Njen izgovor, da bi bil skupni slovenski nastop brezuspešen, ne velja, kajti razmere so v veleposestvu, kolikor smo se informirali o posameznih glasovih, res take, da je bilo upati uspeha.

Pomen takega skupnega nastopa bi bil pa velepomemben tudi v slučaju, ako ne bi bili zmagali. S tem trenutkom bi bila že ustvarjena slovenska večina, ker bi bila razbita za slovenstvo nečastna politična vez, ki veže velik del slovenske inteligence, da mora biti uklonjena jarmu politično tako nasilnega nemštva.

A še dalje je šlo takozvano „vodstvo“ narodno-napredne stranke!

V nemških političnih krogih mislijo na to, kako bi ohranili nadvlado nemštva tudi

tedaj, ko bi nemška veleposest propadla tako daleč, da bi bil njen samostojni nastop zavedno brezupen. Zato se je izrekla od nemškega vodstva želja, da bi za oni slučaj slovenski liberalci sklenili kompromis s Schweglovo stranko, po kateri bi jo slovenski glasovi rešili, da ne izgine s površja. Nam se je zdelo to nekaj skrajno neverjetnega, kajti nismo si mogli misliti, da bi slovenska stranka tako globoko padla.

A tudi o tem nas je prepričal „Slov. Narod“, ki je dne 3. aprila odkrito zapisal: „Ako bi bile razmere v veleposestvu take, kakor jih predstavlja „Slovenec“, potem bi bil danes sklenjen že drug kompromis. Narodno-napredna stranka bi v tem slučaju zahtevala, da sklenejo Nemci z njo kompromis.“

Tako daleč smo torej prišli! Zdaj so liberalci prepustili deset glasov, ki odločujejo ves položaj v deželnem zboru, Nemcem brez boja kot darilo slovenske nesloge! In zanprej nam pa obljubuje ista stranka, da bo tudi v slučaju, ko nemška posest še bolj propade, ona sama ponudila baronu Schweglu rešilno roko, da bo vladal Nemeč v kranjski deželi!

To je suho dejstvo. Mi smo izvršili svojo doiznost, in zdaj se ne obračamo več do „vodstva narodno-napredne stranke“, katero je v Schweglovih rokah, ampak obračamo se naravnost do vseh Slovencev, ki se prištevajo še narodno-napredni stranki, a imajo v sebi še toliko rodoljubja, da hrepene po slovenski večini v deželnem zboru.

Mi vemo, da teh res narodno-naprednih mož ni nihče vprašal pri tej tako dalekosežni odločitvi. Mi vemo, da ni bil sklican noben shod zaupnikov, ampak, da se je ta odločitev oktroirala vsem in da je svoje res narodno-napredne pristaše to „vodstvo“ popolnoma ignoriralo in pre-

zrlo, ker vé, da res narodno-napreden mož za tako postopanje ne more glasovati.

Posledice tega koraka bodo za slovenstvo jako usodepolne.

Mislimo na uradnike! Politična veljava na Kranjskem je zopet v Schweglovih rokah. S tem je vladi dana direktiva pri ravnanju s slovenskimi uradniki. Kaj pomaga ako sodni uradniki pišejo v „Narodu“ dolge pritožbe čez grofa Gleispacha? On se zmeni zato toliko kot za lanski sneg, dokler ve, da ni politična moč v deželi v rokah slovenske večine. Liberalni odvetniki se sicer radi kažejo sodnemu stanu prijazne, a dr. Tavčar je proti grofu Gleispachu govoril le enkrat — in to v svoji osebni zadevi, da se je rešil mariborske porote! Tudi slovenski politični uradniki so po tej zvezi oškodovani, ker je liberalna stranka po pogodbi zavezana, da varuje nemško posest, in kaj je nemška posest v politični upravi, to vendar uradništvo samo najbolje ve.

In kaj naj reče k temu narodno-napredno meščanstvo? Ali se ni to meščanstvo, dokler je še smelo govoriti, borilo za nadvlado slovenskega življa? Ali ni vsa politična zgodovina narodnonaprednega meščanstva do nesrečnih zadnjih let glasen protest proti krivični nadvladi oholega nemštva? Kje so časi onega narodnega navdušenja, ki je plamtelo v nekdanjih čitalnicah? Vse to je zdaj od tega „vodstva“ strto, poteptano, ne da bi bilo to „vodstvo“ po svoji dolžnosti vprašalo meščane, kaj oni pravijo k takemu pučanju!

Da, poteptani so vzori narodnonaprednega meščanstva, uničene so nade slovenskega uradništva. In ne le to — Tudi zanprej se je to „vodstvo“ zavezalo, da ne bo nikdar, dokler bo oblast v njegovih rokah, pripustilo slovenske večine v edini kronovini, kjer bi bil lahko Slovenec gospodar svojega deželnega zbora!

In kaj naj rečemo mlademu inteligentnemu naraščaju, ki še prisega na narodnonapredno zastavo? Ali sedanje „vodstvo“ ne tlači k tlom vsakega samoniklega, jasnega talenta? Kimovci brez daru in značaja so vedno dobrodešli avtokratom, a odrivajo se ljudje lastnih misli in krepkih talentov, ker bi utegnili spoznati kako stvar, ki jo hoče zakriti njihovemu očesu oni absolutistični duh, ki je vedno žalostna dedščina grajščinskih lakajev, ponižnih navzgor, a krutih in nestrpnih navzdol. Ali more ta napredna mladina mirno hoditi po izvoženih potih tako nazadnjaškega „vodstva“? Ali more narodna mladina ponujati svojo pomoč, da se ubija slovenska narodnost?

Zato pa mi več ne govorimo temu žalostnemu „vodstvu“. Obračamo se do vsega res narodnonaprednega prebivalstva in ga vprašamo, kaj sedaj storiti.

Ali se podvržemo tujčevi peti? Ali naj rečemo, da so bile vse slovenske prisega laž in prazna beseda?

Ne, mi bomo stali, kakor smo neupognjeni stali doslej s povzdignjeno glavo in jasnega čela.

A tudi narodno-napredni Slovenci, ki vidijo pogubno delovanje sedanjega „vodstva“, se morajo zdraviti!

Mi stopamo danes pred vse narodno-napredne Slovence in jih vprašujemo, ali ni poti, po kateri bi se vendar vzel sramotni politični jarem z naše domovine? Ali ni mogoče, da bi Slovenci v s i e d i n i nastopili vsaj v obrambo svoje narodne posesti? Ne usiljujemo nikomur drugega prepričanja, nego ga ima, a ponujamo radi roko vsakomu k **veliki slovenski zvezi, ki bodi ščit in bran naši narodnosti.**

Naj o tem premišljujejo vsi narodnonapredni Slovenci! Mi vidimo edino le v taki zvezi ugodno rešitev slovenskega vprašanja!

LISTEK.

Rimsko pismo.

Rim, 10. aprila.

Poleg obsodbe apostolske stolice, ki je zadela italijanske „neodvisne“, je precej pozornosti zbudila tudi obsodba „neodvisnih“ krščansko-demokratskih voditeljev v Belgiji, abé Daëns in Fonteyne. Ker sta se proti svojim škofom sklicevala proti ljudstvu na apostolsko stolico, je kardinal Merry del Val pisal v papeževem imenu mehlnskemu nadškofu kardinalu Gossensu pismo, v katerem izjavlja, da ne odtrava njenega delovanja.

Abbé Daëns si je pridobil izpočetka mnogo simpatij, ker je nastopil res s hvalevredno odločnostjo na socialnem polju. Nastopil je kot nasprotnik sedanjega prvega ministra Woesteja, ki je voditelj konservativne stranke. Imel je v marsičem prav, in delavstvo v Anversu ga je izvolilo za svojega poslanca. A nadaljna njegova politična delavnost ni brez napak. Združil se je s socialnimi demokrati, da je bolj pobijal konservativce, v Anversu je celo odprl krčmo, v kateri se ni vedno najbolje obnašal. Ko se je sedaj zopet skliceval v svojo obrambo na papeža, je dobil iz Rima hladni odgovor,

da takega delovanja ne odobrujejo. Sicer se pa pač s sklicevanjem na papeža delajo zlorabe na obeh straneh, ne le na demokratski, ampak tudi na konservativni. Papež izreka prava načela, ne more pa nikomur dati osebne zagotovila, da jih bo dotičnik tudi nezmotljivo izpolnoval. Škoda, da tako nepremišljeno delovanje obeh krščanskih strank v Belgiji le slabi moč katoliške večine!

Nova izdaja koralnih knjig se pričakuje z veliko nestrpnostjo. Vsi vedó, da bo to delo res nekaj izrednega. Mislili smo, da izide „Kyriale“ že januarja meseca, a ni ga še. Sicer so ga že začeli tiskati, a se nečejo prenačljiti, ker zgodovinska kritika še ni dokončana. Papeška komisija naj strožje preiskuje vse rokopise, da izbira le to, kar je najboljše. Benediktinci v Solesmesu so nabrali veliko gradiva, ki je deloma že objavljeno v „Paléographie Musicale“.

Stari rokopisi so jako različni in mnogokrat je težko najti pravo verzijo. Glasilo od papeža imenovane komisije je „Rassegna Gregoriana“, jako lep in za glasbenika zanimiv časopis, ki si je pridobil veljavo v znanstvenih krogih. Urednik mu je papežev ceremoniar msgr. Carlo Respighi. Vsaka številka prinaša tudi bibliografijo liturgičnih

disciplin, ki jo sestavljajo učenjaki raznih narodov.

Odlični milanski list „Osservatore cattolico“, ki izhaja že 42. leto, zbira okoli sebe najboljše moči, ki se udeležujejo katoliškega gibanja v severni Italiji. Nedavno je njegov vrhovni urednik, odvetnik Meda, sklical shod zaupnikov, ki se je bavil z vprašanjem, kako še bolj razširiti in izpopolniti to izberno glasilo.

Razmerje med papežem in italijanskim kraljestvom je seveda vedno predmet razmišljanju, dasi se o njem direktno ne govori mnogo. Stvari gredo svoj naravni tek dalje. Upanje, da pride v kratkem času do sporazuma, se najbrže tako kmalu ne izpolni, in sicer si rešitve ne želi italijanski kralj.

Popularnost savojske kraljeve rodbine ni več taka, kakor je bila v prvih letih Zedinjene Italije. Zato pa kralj jako nerad vidi rastočo priljubljenost papežev. Viktor Emanuel III. ne bo pač nikdar dosegel, da bi ga, kakor njegova prednika, Italijani imenovali „Re galantuemo“ ali „Pater patriae“. Res je misel italijanske skupnosti vodilna ideja večinske laških politikov, a vsi se zavedajo, da je italijanska vlada zakrivila mnogo v upravnem in gospodarskem

oziru. Osebe, ki so igrale prve vloge v državi, so bile včasih jako kompromitirane. Spomnimo se le učnega ministra Nasija, ki je zase uporabil velike vsote in iz strahu pred preganjanjem zbežal čez mejo. Abstinenci katoličanov se je imel zahvaliti, da so ga framasoni zopet izvolili v državni zbor. Italija je hotela za vsako ceno nastopiti kot velevlast, in pri tem je zanemarila notranje reforme. Slabi položaj kmečkega prebivalstva, grozni pritisk veleposestva na poljedelske najemnike, silni davki — to so viri vedno novega nezadovoljstva.

Omenil sem rastočo papeževu popularnost. Tu dve anekdoti, za katerih doslovno istinitost ne garantiram; slišal sem ji na cesti, a dokazujeta, kako Italijani govore o papežu.

Pride k papežu neki njegov prijatelj iz prejšnjih časov. V razgovoru toži, da mu manjka denarja za njegovo delovanje. Morda je imel pri tej težbi kak stranski namen — pustimo to! Papež se mu pa nasmeje in pravi: „Pri denarju sem imel jaz tudi vedno nesrečo. Ko sem bil kapelan, sem komaj spravil skupaj vsak mesec toliko, da sem župniku plačal hrano. Kot župniku mi je manjkalo denarja za moje gospodarstvo. Postanem škof — a denarja je bilo vedno

„Škof napenja strune.“

Pod tem neokusnim naslovom se je zagnal „Narod“ v soboto v ljubljanskega škofa. Popolnoma resno zahteva, da se mora škof postaviti pred sodišče radi „hudo-dodelstva javne posilnosti“ po § 98 kazenskega zakona, katere se kaznuje s težko ječo od šestih mesecev do enega leta. Stvar je sicer čisto duhovna, vendar moramo odgovoriti, ker je „Narod“ privlekel na dan.

Da bodo liberalci vedeli, zakaj „Narod“ tako besni proti škofu, ponatiskujemo iz pastirskega lista oni odstavek, ki je tako strašno razburil liberalno vodstvo, da še vsi nemški židovski listi javkajo zaradi njega. Škof pravi:

Dragi v Kristusu, načrtal sem vam nekoliko razpad sedanjega javnega življenja, pokazal pa tudi vzroke tako silnemu razpadu: zloraba ustavnega življenja in ustavnih svobodnin zoper od Boga postavljene oblasti v cerkvi, v državi in od tod dosledno tudi v družini. In ker je ta zloraba, to iz-pedkopavanje veljavnosti in ugleda cerkvene in svetne oblasti, borba naravnost zoper Boga, našega najvišjega Gospoda, zato je vse to gibanje greh, velik greh in kliče maščevanje božje.

Ali hočemo tudi mi Slovenci zatajiti Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa? Ne, ne smemo; da, ne smemo pahniti sebe in prihodnjih rodov v časno in večno nesrečo. Od teh grozot pa bi vas radi obvarovali ravno mi duhovniki po oblasti nam dani od Boga. In ker sovražniki božji v bogokletne svoje namene rabijo časopise, snujejo društva, prirejajo razna predavanja: zato vas kot vaš škof presim, da zapovedujem vam, da liberalnih časopisov ne naročujete in ne kupujete, liberalnim društvom ne pristopajte, in predavanj ne poslušajte. Kdor se poda v nevarnost, bode v nevarnosti poginil. Pač pa se naročujete na dobre krščanske časopise, pristopajte k našim posebno izobraževalnim društvom, hodite k predavanjem naših krščanskih mož in mladih gospodov.

Posebno pa pristopajte v čisto cerkvena društva, ki vas vadijo v molitvi, vabijo k službi božji, vodijo k večkratnemu prejetanju sv. zakramentov, navajajo k čistosti, treznosti in varčnosti, odvrtačajo od surovih in razuzdanih tovarišij. O, naj se množe Marijine družbe, naj se širi bratovščina sv. Družine in tretji red sv. Franciška, naj matere rade zahajajo k zapovedanim stanovskim poukom potrebnim za zavedno vzgojo otrok.

To je vendar nekaj čisto umljivega od katoliškega škofa, da slabe knjige in liste obsoja, dobre pa priporoča, da odvrtača od slabe družbe in dosledno priporoča dobra društva. To bi bilo žalostno, ako škofje tega ne bi smeli!

A še bolj je pa razkačilo liberalni tabor, ko so nekateri duhovniki — iz lastnega nagiba — prečitali iz škofijskega lista v cerkvi rešitev vprašanja, ki se je obravnavalo pri neki dekanijski konferenci. Vprašanje je bilo, kako postopati duhovniku z

„Narodovimi“ naročniki. Dotična konferenca je sklenila:

1. So naročniki in čitatelji „Slov. Naroda“, ki niso nele sami vsi prešinjeni načel tega lista in to tudi javno v življenju kažejo, ampak list tudi razširjajo, na razne načine podpirajo, hvalijo ter s tem med pošteniimi duhovnjani velike pohujšanja napravljajo. Take je z ljubeznjivo besedo najprej dovesti do spoznanja njihovega grešnega ravnanja, do obžalovanja njihove krivde in do tega, da nad dosedanjim dejanjem obžalovanje izreko, pa sklep poboljšanja, če ozdravijo — in to ne le pred duhovnikom, ampak tudi pred pričami, čeravno le pred domačimi ljudmi. Ako bi dotičnik bil tudi zaradi drugih pregreh prištejati očitnim grešnikom, n. pr. kot konkubinarec, morala bi se izjava obžalovanja in poboljšanja zgoditi pred tujimi pričami. Ako se to doseže, je bolnika prevideti s sv. zakramenti: če bi pa tak zaveden in res hudoben „Narodovec“ ostal trdovraten ter bi svoje krivde še priznati ne hotel, bil bi nesposoben za svete odvezo.

2. So tudi ljudje liberalci in Narodovci le bolj za-se; drugim ne vrivajo lista in listovih nazorov, tudi zanj ne agitujejo, in torej javnega pohujšanja ne napravljajo. Tudi takega je ljubeznjivo opozoriti na grešnost ravnanja in na nevarnost, v katero stavi svojo dušo, kdor je veren pristaš tega lista. Zadosti pa, da svojo napako spozna ter samo spovedniku obljubi poboljšanje za slučaj ozdravljenja.

3. „Slov. Narod“ ima naročnikov tudi med takimi, ki z listom morda celo ne soglašajo, ki ga morda sami celo malo beró; a list naročajo bolj zaradi drugih ali na zahtevo drugih, n. pr. gostilničarji, trgovci. Takim je kazati, da so sokrivci hudega, katero pri čitateljih provzročata list, in dovesti jih do obljube, spovedniku dane, da v prihodnje ali list popolnoma odpravijo iz hiše, ali če zaradi strogega zahtevanja nekaterih gostov, kupcev tega ne morejo, da „Slov. Naroda“ vsaj ne puste vsem na razpolago javno ležati v hiši, ampak ga zapirajo in le onim izročajo, kateri ta list izrečno zahtevajo.

Ta rešitev stavljenega vprašanja je jako mila in dobrotna, kajti „Slov. Narod“ je vendar že sam dovolj dostikrat povedal, da je njegov edini namen boj proti katoliški veri. Kdor ga torej podpira, se udeležuje v edé tega boja, in po postavah zdrave pameti ni mogoče ravnati drugače. Gotovo je greh podpirati tako početje. Greh se pa ne more odpustiti brez kesanja in sklepa poboljšanja.

Sicer je pa, da govorimo odkrito, „Narod“ za druge stvari najneumnejši list. Ni nobene škode, ako ga ljudje ne beró. Tehnično urejevanje je silno slabo, članki vedno le sirova zabavljanja, novičarski del za nič, ker nabira le iz drugih listov škandalno kroniko, idej nobenih, listki umazani, kritike pristranske in večinoma naročene, politični del je nezanesljiv, ker je edino le tendenciozen, sploh je „Narod“, kakor se vidi na njegovih pristaših, najboljše sredstvo za poneumljevanje in posirovelost.

Zato je pa za vse Slovence le koristno, ako se lotijo bolj koristnega dela, nego je

branje in razširjanje glasila Schweglove garde. To glasilo hoče pri nas verski boj razvneti le zato, da se odvrne pozornost od početja liberalnih kolovodij. Cerkev pa mora braniti proti njim svoje svete pravice. Naj ne napadajo vere, pa smo edini!

Tedenski pregled.

Včeraj so izročili v Djakovu na Hrvaškem materi zemlji truplo velikega Slovana in dobrotnika Hrvaške, — biskupa Josipa Strossmayerja. Za njim opravičeno žaluje osobito hrvaški narod. Dobrodelnost pokojnikova je znana širom sveta. Daroval je samo za cerkvene in narodne namene 4.636.480 kron. — Za hrvaške in slovenske udeležnike pri pogrebu se je priredil poseben vlak. Sožalne brzojavke so poslali tudi: Avstrijski cesar, „Češki klub“, „Slovanska zveza“, srbski kralj, črnogorski knez ter nešteti drugi. — Liberalni listi presojajo življenje slavnega cerkvenega kneza po svoje, prištevajoč ga med svoje. Ponovimo še enkrat, kar smo pisali v torkovi številki: Eno uslugo naj izkažejo velikemu dobrotniku; vliki nikar ne lažejo ob gomili velikega pokojnika!

Novi poljedelski minister grof Buquoy je pokazal s svojim govorom, da pozna žalostne razmere kmečkega stanu ter da ima voljo olajšati bremena zlasti malih kmetovalcev. Priznal je veliko važnost zadrug in Raiffeisnovih pesojilnic. — V Kamniku je s pomočjo enega virilista izvoljen županom dr. Kraut, ki je volil tudi samega sebe. Deset katoliško-narodnih odbornikov se je glasovanja vzdrazilo z ozirom na nepostavno volitev v II. razredu. — Tiskarna Kleinmayer je prevzela v natis protestantski list, ki mu je ime „Blagovestnik.“ Da se ne bo dal kdo vjeti vsled lepega naslova! — Poslanec Povše je v drž. zboru nujno zahteval, naj se davčne olajšave povodom potresa v Ljubljani in na Kranjskem podaljšajo. Predlog je ugodno rešen. — Sultan je baje nevarno bolan. — Ministrski predsednik Gausch je še vedno bolan. — Pri potresu okrog Lahore v Indiji se je ponesrečilo na tisoče in tisoče ljudi. Samo v okraju Kangrat je pod razvalinami 10.000 mrtvih. Glavno mesto Manu je popolnoma razrušeno. — Izid ljubljanske občinske volitve v III. razredu je marsikoga presemetil. Lahko se reče, da je opozicija iz srede liberalne stranke imela večino moških volivcev na svoji strani, ker je bila skoro brez vseh pooblastil. Magistratni kandidatje so dobili okoli 400 glasov, opozicionalni okoli 300. Tudi v Ljubljani se dani. — Protialkoholski šod bo v Budimpešti od 11. do 16. septembra. — Od dne do dne se množi število izselencev iz Kranjske in Hrvaške v Ameriko. — Stavka v Nabrežini je menda končana z delavskim porazom. Vodili so jo soc. demokratje! — Italijani so nameravali dinamitni atentat na železniški most pri Solkanu. V Sešcah pri Št. Pavlu pri Preboldu na Štajerskem je pogorelo 46 objektov. Štirinajst požarnih bramb je gasilo.

Vojska. Na bojišču je mir. Ni pa dvoma, da hoče general Oku obiti rusko vojsko na vzhodu. Rusi so se sedaj naučili od Japoncev molčati o pripravah. Utrjujejo se na progi Cancun-Kirin. — Slabo vreme, dež in sneg, grda pota ovirajo Japonce. — Rusi še vedno zapuščajo Harbin. General Linevič je poslal pomoč Vladivostoku. — Rusija. V Peterburgu se je pričel 10. aprila staroruski odvetniški kongres, ki zahteva, da se uvede demokratična ustava in da se volijo ljudski zastopniki po načelih splošne in tajne volivne pravice. Isto je zahteval tudi proforski kongres. — S prvim majnikom se prične skoro gotovo splošna stavka v Peterburgu.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja (cvetna) 16. aprila Turibij šk., Kalist m.; ponedeljek 17. Rudolf m., Anicet p. m.; torek 18. Apolonij m., Bogoljub, (Amadej) sp.; sredo 19. Leon IX p., Ema vd.; četrtek 20. Neža d., Marcellin šk., Zmagoslav (Viktor); petek 21. Anzelm šk., Bruno; sobota 22. Soter in Kaj p. m.

Državni zbor.

Dunaj, 13. aprila.

V torek zvečer je zbornica imela pred prazniki zadnjo sejo. Snide se zopet 3. maja. Včeraj so se razšli mnogi poslanci na vse štiri strani. Le proračunski odsek je imel še se o. Predsednik dr. Kathrein je

Potem govori škof o namenih katoliškega gibanja. To gibanje se mora vršiti le pod vodstvom pastirjev, ki so postavljeni, da vladajo občest Kristusove; katoliško gibanje mora temeljiti na obširni izobrazbi duha in srca in se mora ozirati na razne potrebe časa, ljudi in razmer; mora gledati na to, da se vse, kar je dobro, vrši z merno, brez nepremišljene naglice; se mora ozirati na opravičene in postavne pravice in težnje vseh stanov in nesme pospeševati utopij, češ, zemlja je raj, in mora vsakemu dopovedati, da se družabna reforma ne da izvesti s silo in nagloma. Katoliško gibanje mora vedno imeti pred očmi dejstvo, da se brez verske podlage ne da sezidati nov red, kajti potem bodo „zastonj delali tisti, ki hočejo zgraditi novo poslopje“; katoliki so v modernem času poklicani, da pokažejo, kako se da in mora soglasno in sorazmerno združiti načelo avtoritete s svobodo. Cilj vsemu pa je prenovljenje družbe v Kristusu.

premalu. Tudi kot kardinal in patriarh nisem imel nikoli dovolj. Mislim bi, da bom kot papež vendar imel dosti denarja. A zdaj šele vidim, da mi ga na vseh straneh manjka.“

Nekoč pripeljejo učiteljice nekega dekliškega zavoda majhne učenke k papežu. Na vprašanje, katera je najbolj pridna, mu privedejo majhno deklico. „Kaj bi rajše imela — ali svetinjico ali punčko?“ vpraša papež. Otrok pravi: „Prosim oboje.“ „Tu imaš svetinjico“, reče papež. „punčko dobiš pozneje.“ Drugi dan jo je prinesel papežev gardist v zavod.

To so malenkosti, a kdor pozna naivni in čustveni značaj italijanskega ljudstva, se ne bo čudil, da ga ljudstvo ljubi. Nasprotniki slikajo papeže kot trinoge in nasilnike, a dokler si ljudje pripovedujejo take povestice o papežu, ga ne morejo sovražiti. Kadar pridiga v Vatikanu, se vse tare po-božnih poslušavcev okoli njega. O, sveta krvava inkvizicija, o kateri vedó toliko povedati liberalci, kje si? Pri papežu te ni — ti si le pri framonih!

Vsi italijanski listi so zadnji čas mnogo pisali o veliki ideji, katero je predložil kralj Viktor Emanuel. On namreč dela na to, da se osnuje mednarodna zveza za varstvo poljedelstva. Ideja pa

slučajno ni izšla iz glave italijanskega kralja, ampak mu jo je vdihnili Amerikane David Lubin, ki je mimogrede povedano, judovskega rodu. Vendar ideja je tu, in če jo izvede italijanski kralj, mu bomo le hvaležni. Lubin je bil že na Dunaju in v Berlinu, da deluje za novo zvezo. Tudi v druge države so poslali agente za poljedelsko zvezo. Baje se bo vršila kmalu v Rimu mednarodna konferenca za poljedelstvo.

Z velikim veseljem so pozdravili vrli Bergamaski svojega novega škofa msgr. Tedeschija, ki je prijatelj papežev že od prej. Svoje misli razvija v krasnem pastirskem listu. Ker so to pač tudi nazori papeževi, jih tu obširneje citiram. Najprej govori prekrasno o mladini, ki je dandanašnji nositeljica in prvoboriteljica za vse nove misli, ki potrebujejo mladih in čitih bojevnikov. Že naš Gospod, pravi škof, je markantno označil pomen mladine, ko je dejal: „Pustite male k meni, kajti njihovo je nebeško kraljestvo“. To kraljestvo udejstvuje mladina s tem, da se požene zanj v boj s silo, ki je njej lastna. Današnja mladina ljubi ekstreme, toda to je znak plemenitega poleta in vznesenega idealizma, ki jo odlikuje povsod, in če je zapeljana, je naša sveta dolžnost, da njene moči obrnemo na pravo pot.

hotel na vsak način, da odsek reši še štiri važne točke trgovskega ministrstva in dve točki poljedelskega. Za to tvarino bi odsek potreboval najmanj dva dni. In res je bilo določeno, da odsek zboruje še danes. Toda g. dr. Kathrein je delal račun brez — gostov. Le večer odsek ni bil sklepčen, vendar je rešil dvadnevni red. Prosil je člane, naj ne govoré ali vsaj jako kratko, da odsek v enem dnevu reši vse, jako važne točke. Po kratki razpravi je odsek, v katerem je bilo več vladnih zastopnikov, nego poslancev, odobril proračun za „osrednje vodstvo“ trg. ministrstva, „statistično službo“ in „skladišča v Trstu“. Poslanca dr. Kramar in dr. Žitnik sta grajala, da so več tehnikov zvalili iz montanske službe v „delavsko statistični urad“, kjer sedaj sedé za mlajšimi juristi. Prvi višji komisar je Slovenec, ki čaka že 6 let, da postane nadzornik. Drugi je tehnik in dr. juris, a sedi vedno v X. činovnem razredu.

Trg. minister baron Call je odgovoril, da tako zahtevajo službene razmere, a hoče potrebne ukreniti.

Državni gozdi.

Nato je obširno poročal o državnih gozdh dr. Marchet. Govorili so pri tej točki dr. Menger, dr. Žitnik, dr. Steinwender in dr. pl. Fuchs. Dr. Žitnik reče med drugim:

Ako primerjamo dohodke državnih gozdov s stroški, vidimo le neznamenat napredek. Pred 20 leti je znašal čisti prebitok 1.689.000 kron, l. 1900 okroglo 2.421.000 kron. Za tekoče leto znašajo stroški 12.868.520 kron, dohodki 15.636.680 kron, torč čisti prebitok 2.768.160 kron. Ako prištejemo še servitutne dohodke v znesku 1.483.883 kron, znaša ves dohodek 4.252.043 kron.

In zakaj se dohodki tako pičli? Prvi vzrok je, ker so državni gozdi večinoma v višavah, odkoder je izvoz lesa težaven in razmerno drag. Dalje so mnogi „varstveni gozdi“ proti povodnjim itd., ki le malo donšajo, a so velikega narodno-gospodarskega pomena za dotične kraje. Državni gozdi morajo v mnogih krajih dajati prebivalstvu les za kurjavo in stavbe. Visoki davki in razne investicije zmanjšujejo letne dohodke. Sicer pa ne smemo dohodkov iz državnih gozdov meriti po dohodkih zasebnih gozdov.

Drž. gozdi in zemljišča na Kranjskem merijo skupaj 11.384 ha in sicer: 10.655 ha gozda, 59 ha njiv, travnikov in vrtov, 187 ha planin in pašnikov, 1 ha druge zemlje, 482 ha je neproduktivnih. Dohodki iz državnih gozdov na Kranjskem se za leto 1905 proračunava dohodkov 320.410 kron, stroškov 222.120 kron, prebitka torej 98.290 kron, s servitutami 100.113 kron. Da ustrežem splošni želji, pravi govornik, hočem opozoriti visoko vladu v prvi vrsti na gozdne delavce v idrijski okolici. Tukaj je sedaj skupaj okoli 220 gozdnih delavcev. Vsi so domačini, stoječi, mnogi eženjeni. Toda med vsemi je le okoli 30 stalnih delavcev, ki imajo za starost zagotovljeno malo provizijo ali pokojnino. Okoli 70 jih je, ki so sicer vpisani v „delavski knjigi“ in so torej nekako polstalní, a na stara leta morejo dobiti provizijo le milostnim potom. Okoli 120 teh delavcev pa je, ki dobivajo le dnevno in so slabše plačani, nego navadni hlapci. Ako ti delajo nepretrgoma 40 let, ako zbolé ali se ponesrečijo, država jih ni dolžna podpirati. Prositi morajo pomoči v svojih domovinskih občinah: Vojsko, Crni vrh, Spodnja Idrija in Cekovnik. Da to ni prijetno ne za delavce, ne za občine je jasno. Že pred leti smo trije poslanci prosili prejšnjega ministra pomoči za te delavce. Baron Giovanelli je pač obljubil da hoče potrebno storiti. Kakor čujem, so jim plačo zboljšali za 10 kr. na dan. To je nekaj, a premalo. Kar more država storiti in lep zgled dati drugim večjim podjetnikom je to:

1. Vsak gozdni delavec naj je stalen (stabilen) kakor n. pr. v tobačnih tovarnah, ako dela nepretrgoma in povoljno vsaj 10 let. 2. Vsi gozdni delavci naj se zavarujejo proti nezgodam in onemoglosti. 3. Vsak delavec naj dobi od države, ako je delal v gozdu 40 let, provizije ali pokojnine najmanj 200 kron na leto.

Ako bodo delavci od države zavarovani proti nezgodam, onemoglosti in za starost, bodo tudi delali z večjim veseljem, kakor je to sedaj mogoče. Odsek je odobril to resolucijo soglasno.

Dr. Žitnik dalje navaja, da je l. 1864 v postojnskem okraju 19 občin, oziroma podobčin dobilo od države okoli 3800 oralov gozda. Vlada pa si je pridržala lovsko pravico, za 12 podobčin naravnost v protistovju s ces. patentom z dne 30. marca 1859. Ljudje so seveda tedaj molčali, veseli, da so dobili sploh kaj gozda od države. Toda vlada si je — ne recem po krivici — a gotovo na škodo dotičnih občin pri-

Dalje v I. prilogi.

držala lovsko pravico, ki v zakonu ni utemeljena. Ako bodo torej občine prosile, da se jim prepusti tudi lov, oziroma najemna, naj vlada upošteva prošnjo.

Dalje so v hrenoviški občini tri vasi: Veliko in Malo Brdo ter Brezje, ki so bile nekdanj pri postojnski graščini in ji plačevalo tlako itd. Te tri vasi niso dobile potom zemljiške odveze niti pedi zemlje, niti polena drv od državne posesti. Vse tožbe in prošnje so bile doslej brez uspeha. Tudi to vprašanje naj bi vlada ugodno rešila.

Iдриjska šola.

Včeraj popoldne je proračunski odsek odobril proračun za državne uradnike. Vsi stroški znašajo 28.929.460 kron. dohodki 32.420.050 kron, torej prebitok 3.490.590 K. Naj omenim, da idrijski rudnik za tekoče leto preračunava troške na 2.059.020 K, dohodke na 2.841.100 kron, prebitok torej na 782.080 kron. Troški v Pribramu pa znašajo 5.846.610 kron, dohodki le 5.060.380 kron, primanjkljaj pa 786.380 kron. V Pribramu je okoli 4000 delavcev, katerih pa vlada ne more in ne sme postaviti pred prag. Pač pa vlada ne bo jemala novih delavcev, dokler se ne izboljšajo razmere. Glavni vzrok slabih dohodkov so nizke cene srebra.

Pri tej točki so govorili dr. Menger, dr. Zitnik, Stanek in dr. Steinwender. Dr. Zitnik obširneje govori o idrijski šoli. Zaradi tesnega prostora omenim iz govora le sledeče: Šola v Idriji je bila ustanovljena že l. 1581. Cesarica Marija Terezija jo je razširila na tri razrede. Šola je bila v zvezi deklisla industrijska in godbena šola. Od l. 1784. do 1797. je bila v Idriji celo trirazredna gimnazija in od l. 1852. do 1866. preparandija, na kateri so se vzgojevali deželni učitelji. Vedno je to šolo vzdrževala država in učitelji so se radi oglašali za prazna mesta. Ko je bil uveljavljen ljudsko-šolski zakon, je tedanji poljedelski minister baron Chlumecky v dogovoru z naučnim ministrstvom z odlokom z dne 13. sept. 1873. vso idrijsko šolo sprejel v državno upravo in z odlokom z dne 5. junija 1874 vse učiteljsko osebje v status državnih uradnikov X. činovnega razreda. Toda učiteljsko osebje je pač dobilo X. čin, ne pa tudi dotične plače. To in druge razmere so krive, da se učitelji več ne pulijo za mesta v Idriji. Vlada večkrat razpiše prazna mesta, a ne oglasi se nihče. Razredi so prenapolnjeni, osobito na deklisli šoli, kjer je v dveh oddelkih I. razreda 111 učenk, v II. razredu 110, v III. razredu 102 učenki. Kako naj učiteljica poučuje toliko otrok obenem.

Sedaj je na c. kr. ljudski šoli v Idriji nameščenih 116 učnih močij, a niti ravnatelj deške, niti ravnateljica deklisla šole nimata plače X. činovnega razreda. V IV. plačilnem razredu s stalno plačo 1000 kron je celo 7 učnih močij. Te razmere pač ne vabijo novih učiteljev na izpraznjena mesta. Dvoje je mogoče: 1. Učiteljsko osebje želi, da se pomnoži število na obeh šolah. 2. Osebje naj se razdeli v plačilne razrede po službenih letih, ne po procentih. Mlajše moči bi morale namreč čakati leta in leta, da se pomaknejo višje. 3. Četrta plačilni razred naj se odpravi, ker s plačo 1200 kron pač ni mogoče živeti v Idriji. 4. Plače učiteljic naj so enake učiteljskim, istotako aktivne priklade. 5. Petletnice naj znašajo po 200 kron. Vse to bi zneslo 5160 kron. Ta svota pač ni velika v primeri z dohodki rudnika. Saj ima šola sliki sluga v Idriji 1690 kron plače in prosto stanovanje, dočim so skoraj vsi učitelji slabše plačani. Tako ima ravnatelj vsega skupaj 2400 kron, ravnateljica 1920, a vsi drugi mnogo manj. Dasi slugi od srca privoščim to plačo, a za učitelje je le poniževalno, ako se jim ne izboljša. Saj so pazniki v rudniku glede plače z učitelji v isti vrsti, a glede zvišanja na boljšem.

Ako vlada ne ustreže vsem naštetim željam, naj postavi vsaj po 30% osebje v I. in II. plačilni razred, po 20% pa v III. in IV. Višji troški bi znesli le 3880 kron na leto. A vem, kaj hoče gosp. poljedelski minister odgovoriti. Rekel bo: Država po zakonu ni dolžna vzdrževati dve šoli v Idriji, ker itak plača dež. priklade za ljudske šole. Morda se more vlada sklicevati na zakon, ki na deželo zvrtni vse šolske troške. Ti znašajo danes nekaj nad 36.000 kron in dež. priklade okroglo 14.000, torej skupaj 50.000 kron. Gre pa se le za 36.000. Poznam mnogo zasebnih podjetij, ki za svoje delavce vzdržujejo šole, n. pr. južna železnica v Mariboru. Bilo bi torej brezobzirno, ko bi država nekega dne ustavila plače za šole, katero vendar obiskujejo v ogromni večini njeni delavci, ki ji pridobivajo lep dobiček vsako leto. Prepustite rudnik deželi, pa bo skrbel za šole in drugo! Sicer pa se bode o tem govorila v dež. zboru. Zato predlagam resolucijo, za katero morejo glasovati vsi gospodje: „C. kr. poljedelsko ministrstvo se najno napreši, da izboljša plače učiteljskemu osebju na c. kr. rudniških šolah v Idriji.“

Resolucija je bila soglasno sprejeta. Minister grof Buquoy je odgovoril: „Zavarovanje delavcev se bode izvršilo za vso dr-

žavo, servitutne (lovske in druge) pravice se bodo uravnale, obravnave glede idrijske ljudske in gozdarske šole se vrše in niso še končane. — Ta odgovor ni dovoljen in treba bode storiti še druge korake.

Položaj v Makedoniji.

(Izvirno poročilo.)

Bitolj, 5. aprila.

Od zadnjega mojega pisma se razmere v Bitolju niso izboljšale, nasprotno. Narod trpi velike muke, zato se izseljuje v Ameriko. Na tisoče jih je že zapustilo domovino, kjer jim je tekla zibelka, kjer počivajo njih očetje in matere. Toda raje gredo v tujino, nego bi doma trpeli tolike muke in lakote. Že turško divjaštvo je nezno. Sedaj pa se narod kolje med saboj.

Bolgari preganjajo Grke in Srbe, Grki ubijajo Bolgare, Srbi se branijo, kakor vedo in znajo, a Turki in Arnavti ubijajo Bolgare, Grke in Srbe. Edini Kucovlahi (Rumuni) so še mirni, toda v bližnjem času bodo morali prijeti za orožje, ker edini zakon tukaj je le puška.

Grki in Bolgari so si največji sovražniki. Doslej je bil uspeh na grški strani, a mogoče je, da končno pridejo na površje Bolgari, ker izkušajo na razne načine iztrebiti Grke v Makedoniji.

Bolgarskih čet je sedaj malo v Makedoniji, zato so Grki precej drzni. Bolgarski kapetan Protogerov je prišel v Makedonijo z 200 četniki, za njim je bolgarski polkovnik Jankov pripeljal 400 četnikov. Ako pridejo ti v bitoljski vilajet, bodo tu krvavi sukobi med Grki in Bolgari.

Grška četa je nedavno prišla v bolgarsko vas Daut-Bali ter ujela šest Bolgarov. Zunaj vasi so jih izpustili ter streljali za njimi. Dva sta bila mrtva, ostali so se rešili. Drugi dan je ta četa napala bolgarsko vas Osničani, ubila tri Bolgare, ranila dva Kucovlaha. Druga grška četa je v Negovanu ubila 6 Kucovlahov.

Blizu vasi Ošani je samostan sv. Arhangela. Načelnik tega samostana je bil Kucovalah, ki so ga branili Bolgari. Grki pridejo nekega dne, ubijejo načelnika in postavijo Grka. Celo v zaporih se pobijajo Grki in Bolgari. Ker Turki navadno podpirajo Grke, zato se Bolgari na slabšem. V Bitolju so grški razbojniki smrtno ranili uglednega Bolgara Rizova. Izkušali so ubiti tudi bolgarskega lekara Vladova in trgovca Lozančeva.

Pa tudi Bolgari se maščujejo. Neka četa je ubila v Želevu veljavnega Grka, ker je turškim oblastim izdal bolgarsko četo. Druga bolgarska četa je razušila grški samostan pri Gorinovu, ker je eden menih podpiral grške ustaše. Zopet druga bolgarska četa je v Brodu ubila grškega svečelnika. Turki so zaprli 100 Bolgarov; 83 so jih izpustili, 17 je še zaprtih.

Pa tudi Turki so počeli odločno preganjati čete. Turška vojska je pri vasi Hauli napala bolgarsko četo, ubila vojvodo Gerona in oropala vse vas. Take praske se ponavljajo vsak dan. Predvčeraj je turška vojska blizu Gevelije ubila 20 grških ustašev in vojvodo Karasulijo. Tudi Turkov je bilo mnogo mrtvih.

V vasi Žerovo je bila bolgarska četa v vasi celo zimo. Ko se je bližala turška vojska, so vstaši zapustili selo. Besni Turki so zapalili vas na vseh starih straneh, ker so domačini imeli vstaše pod streho. Zgorelo je nad 40 hiš. Mnogi so komaj rešili svoje življenje. Na pogorišču so našli 34 trupel, med temi 11 žensk. Vastšani so ostali goli, bosi, lačni. Ko je solunski poveljnik Galib paša videl te razvaline, zgrozil se je. Druga turška četa je iskala vstašev v vasi Oblakovo. Ker jih ni našla, privlekla je v Bitolj 9 kmetov in učitelja. Posamezne čete grozno mučijo prebivalstvo po vaseh, ako jim ne dá denarja in živeža. Močna srbska četa je v Poreču. Tu je sicer mir, a revno ljudstvo le trpi mnogo. Te dni je za Kovčevičevo četo v Poreč prišlo nad 250 brzostrelnih pušk in mnogo municije. Turki so to zasedli in vse zaplenili.

Bolgarska četa je te dni ubila v Kufalovu srbskega vodjo Jovana, da je ne izdā. Turške oblasti v Bitolju so prepovedale nositi orožje, češ, da sami branijo prebivalstvo. Ali ni to ironija?

Arnavti se zopet gibljejo. Iz Dibre se poroča, da so Arnavti prosili sultana, naj jim pošlje drugega mustasera, ker so s sedanjim nezadovoljni. V Malesiji se zopet zbirajo vstaške čete.

Govori se, da je iz Italije preko Crne gore prišlo mnogo orožja med Arnavte. Prišlo je iz Italije tudi nad 400 Arnavtov, ki hočejo pobuniti svoje zemljake. To je za kristjane slabo znamenje....

Rusko-Japonska vojska.

Položaj na morju.

Brodovje Roždestvenskega je preteklo soboto plulo mimo Singapura. Te dni se je mnogo govorilo o tem, da se je vršila velika pomorska bitka in da so Japonci izgubili mnogo ladij, a vsa taka poročila so se izkazala za neresnična. O položaju na morju smo dobili še naslednja poročila:

London, 14. aprila. „Daily Telegr.“ poroča iz Tokia: Vest, da se je potopilo sedem japonskih bojnih ladij, se uradno proglašā za popolnoma neresnično.

Peterburg, 14. aprila. V mornariškem štabu ne pripisujejo inozemskim poročilom o začetih pomorski bitki nobene veljave, ker so mnenja, da se more bitka vršiti šele v nekaj dneh. Šploh pa v mornariškem štabu ne pričakujejo od Roždestvenskega nobenega poročila o morebitni bitki, ker je baje izjavil v brzjavki, oddani v Singapuru, da bo Rusija slišala o uničenju svojega ali japonskega brodogaja.

London, 14. aprila. Iz Tokia poročajo: Nad lukama Makung in Penghu na Ribiških otokih je proglašeno obredno stanje ter sestavljen pomorski sod in pripravljena pomorska ječa. Te odredbe dokazujejo, da si je Togo tu ustvaril svojo bazo.

New York, 14. aprila. Brzjavka iz Manile se glasi: Admiral Train je danes popoldne dobil iz Saigona brzjavko, da je bolniška ladja „Orel“ došla včeraj zjutraj v Saigon.

London, 14. aprila. Po zadnjih poročilih tu nič več ne dvomijo, da se pri ruskem brodogaju nahajajo vse bojne ladje. Gotovo je, da Roždestvenski na veliki trgovski črti plove proti severu ter se ne misli ustaviti pri Saigону. Ameriškemu poročilu, da je bolniška ladja „Orel“ prišla v Saigon, tu ne verujejo. Rusi vozijo sedaj najbrže vzhodno od Honkonga in jutri zjutraj bodo že pri Ribiških otokih, blizu katerih se domnevno nahaja japonsko brodogaje. (Ribiški otoki leže na zahodni strani Formoze. Ur.) Za jutri ali za nedeljo računajo na odločilno bitko, ki jo bo admiral Togo bil proti svoji volji in od katere je odvisna usoda Japonske.

Peterburg, 14. aprila. Newyorško poročilo, da je „Orel“ došel z ranjenci v Saigon, ni popolnoma natančno. Generalni štab mornarice je izvedel, da je „Orel“ res prišel v Saigon, a brez ranjencev.

London, 14. aprila. Poročila iz Peterburga pravijo, da vozi Roždestvenski po najkrajši poti proti Vladivostoku. Reservno brodogaje pod poveljstvom admirala Nebogata v mu sledi. Prvi spopad se ne bo vršil prej, dokler baltiško brodogaje ne pride v bližino Formoze.

Amsterdam, 14. aprila. List „Telegraf“ prinaša od svojega dopisnika v Bataviji brzjavko, v kateri se glasi, da se doslej ne potrjuje, da bi se bili Japonci prikazali ob obali Cochinchine. Ruske križarke so se včeraj prikazale pri Saigону. Nizozemsko brodogaje je križalo pri otokih Anambas in Natumas. V bližini Banke ni bilo nobene ruske ladje. Poročila o premogovem parniku „Hindoo“, ki je baje pri Billitonu vkrcaval premog, ne more biti resnično, ker ondi ni premogovnih skladišč.

London, 14. aprila. Iz Sangaja poročajo, da sta si ondi se nahajajoči ruski križarki „Askold“ in „Gromoboj“ skoraj naložili premog in da hočeta zapustiti luke. Japonci so svarili kitajsko vlado, ki pa je brez moči, da bi zabranila beg.

Ruski glas o šansah Roždestvenskega.

Vojni poročevalec „Ruskih Vjedomosti“, ki uživa v kompetentnih krogih ruskih velikih veljav, piše o brodogaju admirala Roždestvenskega: Ne smemo tajiti, da se je Roždestvenski odločil za jako neustrašen, da, predren korak. Brodogaje, ki sedaj plove proti Japoncem, obstoji, kakor znano, le iz 15 bojnih ladij, od katerih so pa le štiri najnovejše bojne ladje prvega razreda, druge so starejšega tipa; nekatere je treba celo prištevati vsled njihove male brzine 15—16 vozlov k obrežnim oklopicam. Na prvi pogled se zdi, da je admiral Roždestvenski storil veliko strateško napako s tem, da je odplul proti dvakrat močnejšemu sovražniku, ne da bi bil počakal brodogaja admirala Nebogatova, ki mu hiti na pomoč. Toda brodogaje Nebogatova obstoji iz starih in slabo oboroženih ladij, da ni sposobne bistveno pomoči Roždestvenskemu. Nasprotno, Roždestvenski bi moral več pozornosti obrabčati tem ladijam ko Japoncem.

Angleški listi o bližajoči se pomorski bitki.

„Central News“ poroča iz New Yorka, da se je admiral Dewey izrazil, da bo bližajoča se bitka odločila vojsko. Ako jo izgube Japonci, odrežejo Rusi zvezo z Man-

džurijo in japonska armada bi bila brez moči. „Globe“ piše: Definitivna poročila o pomorski bitki dosepejo lahko vsak trenutek. Ker je Roždestvenski trdevratno odločen, držati svoje brodogaje skupaj, bo Togo prej ali slej prisiljen k pomorski bitki. Cim dalje gre Roždestvenski proti severu, tim bolj je potrebno za Japonce, da odločno udarijo. Sedaj visi vse na tehtnici in Japonska stoji sedaj pred pomorsko bitko, za katero mora zbrati vso svojo silo, energijo in spretnost. Togova taktika je bila doslej, da se je izogibal akciji, toda kmalu lahko pride moment, ko se bitki ne bo mogoče več izogniti.

Z bojišča v Mandžuriji.

Tokio, 14. aprila. Uradno poročilo se glasi: Japonska četa je zadela na prodiranju proti vzhodu preko Fušuna in Hajtuna na sovražnika ter ga porazila dne 12. t. m. zjutraj pri Erhuoli, sedem milj vzhodno od Inpana. Sovražnik je bil močan en polk pehote, 6 stonjij konjenice in štiri topove. Japonske čete so zasedle Čansik, približno 19 milj vzhodno od Inpana; sovražnik se je, bojujoč se, umaknil proti Hajtunu. Od 11. t. m. nadalje se sovražnik polagoma umika na cesti proti Kirinu. Del se nahaja še v Barzinšu. V okrajih Sagtu in Takumen ni izprememb, razun konjeničkih prask.

Peterburg, 14. aprila. General Livenič je brzjavil carju včeraj: Dne 9. t. m. se je bližal oddelek naše armade vasi Mačentaj. Naši ogledniki so razdrli brzjav ob železnici pri Cakufu ter ob cesti Kajnan in Cantafu. Dne 10. t. m. so razdrli naši ogledniki dve brzjavni zvezi pri Kajnanu.

Pariz, 14. aprila. „New-York Herald“ poroča iz Pekina, da ima ruski poslanik Lessar v rokah nepobitne dokaze, da obstoji 10.000 prostovoljcev na konjih, ki nadlegujejo Ruse med Cohenu, Hilnom in Kirinom, iz kitajskih vojakov. Vsled tega protestira pri kitajski vladi. Kitajska vlada je odredila vse potrebno, da se to prepreči.

Obleganje Vladivostoka.

London, 13. aprila. Peterbuški dopisnik „Times“ je izvedel iz najboljšega vira, da je v vojno ministrstvo došlo Linevičovo poročilo, da je odposlal v Vladivostok tri divizije, ker je obleganje trdnjave že zelo blizu in bo pozneje nemogoče ojačiti posadko. Obširne poizvedbe v južni in zahodni smeri so do gnale, da je glavna Ojamova sila pet dnevni maršov južno od glavnih ruskih pozicij v okolici Kvančunce. V isti oddaljenosti so japonske čete od levega ruskega krila v okolici okrog Tenlina in Hajluncena. Linevič je tudi poročal, da se je izvršilo vse potrebno, da se prepreči japonski napad na desno rusko krilo. Vest, da korakajo močne japonske kolone skozi Mongolijo, se vzdržuje.

Pariz, 14. aprila. Iz Vladivostoka se poroča, da se ondi prišli pet za delavce preblečenih japonskih častnikov v trenutku, ko so fotografirali japonske utrdbe. Ker so našli pri njih tudi dokumente, da so že pošiljali v Tokio ogledniška poročila, so bili takoj ustreljeni.

Preiskava o kapitulaciji Port Arturja.

Kakor poročajo „Peterburške Vjedomosti“, se začne 17. aprila preiskava o vzrokih in pogojih predaje Port Arturja ter razjasnitev vprašanja, se ni li predaja izvršila prezgodaj. Za pospešenje preiskave silijo višje osebe vojne uprave, ki so bile odgovorne za usodo trdnjave.

Kuroki o Rusih.

Dopisnik pariškega „New-York-Herald“, opreščen japonskega ujetništva, poroča o svojem razgovoru z generalom Kurokijem, ki je dejal: „Tu imate prekrasno priliko povedati svetu, da sem živ in da mojega mrtvega trupla še niso prepeljali v Tokio, kakor se je poročalo.“ Kuroki je hvalil ruske vojake, toda vidise, da imajo slabe poveljnike.

Japonski nameni.

London, 14. apr. Prejšnji jap. ministrski predsednik, grof Okura se je v razgovoru izrazil, naj se Rusom odvzemo vse strategične prednosti na daljnem vzhodu ter naj jim ne bo dovoljeno, vzdrževati brodogaje v bližini obali Kitajske in Japonske. Port Artur, Vladivostok in Sahalin naj pridejo v japonsko last, ker ima do njih Japonska zgodovinsko lastninsko pravico.

Mirovno vprašanje.

Berolin, 14. aprila. Iz Tokia poroča „Berliner Tageblatt“: Od časnikov razposlane vesti o miru zdržuje cenzura, iz česar sklepajo, da so nameravana mirovna pogajanja, vkljub vsemu tajenju. Dne 1. t. m. se je vršila konferenca med Kamuro in vsemi ministri in generali.

Jeseniške novice.

j Koncert katol. delavskega društva na velikonočni ponedeljek obeta biti nekaj posebnega. V Feersterjevem „Vodnikovem vencu“ bo nastopilo 50 pevcev in 16 godbenikov — vsi od tukajšnje tovarne. Peta se bosta tudi dva nova Aljaževa zbor in kot dodatek h koncertu se bo igrala izvirna igra „M a z i n č e k“, dramatična slika iz domačega življenja. Koncert z igro se ne bo vršil v društvenih prostorih pri Markotu, ampak v prostorih strokovnega društva na Savi, kjer je dvorana za 600 ljudi. Temu res delavskemu koncertu želimo najboljšega uspeha.

„Jeseniška straža“ je v zadnji številki 8. t. m. tako globoko padla v blato, da se nam gabi jo v roke vzeti. Poznamo nekaj eksemplarov, ki so se omike naučili v Pihlerjevi kleti v Ljubljani, a prepričani smo, da tako umazano in nizkotno, kakor govori zadnja „Jeseniška straža“, si tudi ti upajo k večjemu med seboj, ko je vsak petegnil že najmanj pet frakeljnovo „ta grenkega“. Če Cham tako govori z Jeseničani, pokaže s tem, kakšno mnenje ima o njih in kakšni morajo biti tisti, s katerih pomočjo hoče rešiti slovenstvo na Jesenicah. Za sodbo ljudi, katerim ugaja taka hrana, nam ni — nič.

j Dohod h kolodvoru z Jesenic je sedaj jako neroden, ker zasipljejo ves prostor okoli. Marsikateri je moral teči, da mu vlak pred nosom ne uide, ker je moral po daljši poti na kolodvor, a ni vedel prej za to.

j „Katoliško delavsko društvo“ na Jesenicah priredi dramsatično predstavo v nedeljo, dne 16. aprila 1905. v društvenih prostorih pri Markotu na Savi. Vspored: 1. Založna v petih dejanjih: Garcia Moreno. (Po Tricar-Arensu priredil A. U.) 2. Po predstavi: prosta zabava. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin.; stojišča 30 vin. K obilni udeležbi vlijudno vabi odbor.

j Tožba Luckman Auer. Gosp. Julij Auer, ki je tudi med jeseniškimi častnimi občani je tožil g. ravnatelja Luckmana, češ, da se je g. Luckman izrazil proti jeseniškemu gostilničarju Mesarju, da je Auer pijanček. Govori se, da je pri obravnavi Luckmanov zastopnik hotel ponuditi dokaz resnice in da je zastopnik g. Auerja ponudil pred izrekom obsodbe poravnavo. Gosp. Auerjev zastopnik je hotel, da plača gosp. Luckmann 200 kron za jeseniškega „So kola“, g. Luckmann je pa dal 200 kron za „Družbo sv. Cirila in Metoda“. To bo menda edina korist, ki jo bo slovenstvo imelo od strankarsko izvoljenih novih častnih občanov.

Idrijske novice.

i Veselica v korist Vincencijeve družbi se je v vsakem oziru ne pričakovano dobro obnesla. Prostorna dvorana „pri črnem orlu“ je bila že pred začetkom veselice natlačeno polna najrazličnejših slojev idrijskega prebivalstva. Le žal, da mnogi niti prostora niso mogli dobiti in so se morali vrniti. Prav tako, kakor je bil obisk nad vse povoljen, tako povoljno so se izvajale tudi posamezne točke spreda. Že v začetku je na obiskovalce napravila najugodnejši utis lepo sestavljena živa slika, ki je predstavljala sv. Vincencija Pavljanskega v krogu siromakov, v ozadiju smo pa videli angela, ki je dobra dela delaval na tehtnico. Da so poslušalcem tudi pevske točke zelo ugajale, je menda najboljši dokaz to, ker sta se morali dve pesmi na splošno zahtevanje ponoviti. Vse pa je z največjo pozornostjo poslušalo malo deklamovalko, ki je tako neustrašeno, glasno in s pravim razumom prednašala dolge pesem „Sirotišnica“, katere vsebina je povzeta iz življenja sv. Vincencija. No, in igra „Roza Jelodvorska“? Ako povemo da so v posameznih vlogah nastopili naši najspretnější igralci in igralke, potem pač ni treba še posebej poudarjati, da se je igralo tako, kakor že dolgo časa ne. Ko bi hoteli posamezne igralce, vsakega posebej ceniti, bi bili prav v zadregi, komu, oziroma kateri bi dali prednost. Da je bilo tudi občinstvo popolnoma zadovoljno, pričalo je burno ploskanje koncem posameznih dejanj. In kar se doslej na našem odru še ni zgodilo, zgodilo se je sedaj: koncem IV. dejanja je priletel na oder pred gđc. Tomico Treven krasen šopek svežih cvetic. Gotovo laskavo priznanje. No, in kar je bil glavni namen te veselice, namreč denarno vprašanje, tudi v tem oziru se je dosegel nepričakovano lep uspeh. Kakor smo izvedeli, se je z dohodki pokrtil ves lanski primanjkljaj in še je okoli 50 K ostalo za tekoči račun.

Dragotin Lapajne je klerikalcem sopo zapril! Kdaj pa? Gropa pravi, da takrat, ko je poročal pri občinski seji, kako se je godilo deputaciji, ki je šla na Dunaj k železniškemu in poljedelskemu ministru glede železnice v Idrijo. Ta je prava! Kdo se je pa še branil železnice? Saj jo vendar že tako željno pričakujemo,

ako se ne motimo, skoro tako dolgo, kakor že Gropa študira. Ake imamo na Dragotinu kaj pohvaliti, je hvalevredna njegova skrb, kako bi napravil udobnejšo komunikacijo z Logatcem. Saj je svoj čas nameraval napraviti vsaj avtomobil do postaje. Glede železnice je le to graje vredno, ker mož nima vstrajnosti. Pred volitvami sproži, potem pa zopet opusti. Tudi „tozadevna peticija na železniško ministrstvo“ bo zakasnela, ker je dotični pododsek že govoril o železnica — in trdo pritisnil na železniškega ministra. Dr. Tavčar je imel priliko tedaj kaj omeniti pozabljene Idrije. Pa je molčal — še pri glasovanju.

Čudne reči. V torek, 11. t. m., je pripeljal orožnik s Crnega Vrha k okrajnemu sodišču v Idriji nekega delavca iz Ilirske Bistrice, ki mu pa ni bilo nič kaj ljubo. A orožnik je izpolnil le svojo dolžnost. Ko je namreč tuja zagledal, spomnil se je, da je njegovo podobo videl v zbirki „zaznamovanih“, kakršno pošilja javnim stražam menda dunajska policijska direkcija. Tujec ni tajil, da bi ne bila res njegova podoba, a zatrjeval je, da je že dostal kazen. Pa kako naj mu orožnik verjame? Sta sta v Idrijo. Tu je mož isto zatrjeval ter zahteval, naj se vpraša brzojavno na sodišče, kjer je kazen prestal, kaj more zato, ako dotična sodnija ni naprej naznanila, da bi ga črtali izmed „zaznamovanih“. Izkazala se je resnica, in tujec je bil prest, ko je prišel odgovor od sodišča v — Velikih Laščah. Seveda ne bo zanj prijetno, ako ga bodo povsod ustavljali ter ure daleč vodili k sodiščem. No, morda pa bo sedaj popravljen.

i Neodobreni računi. „Sl. Narod“ je pisal dne 15. febr. t. l. sledeče: „Z 2. svečanom 1904 je vstopil v občinski odbor mesta Idrije kot vir list hišni posestnik g. Srečko Kogej, somišljenik narodno-napredne stranke. Proti kencu istega leta so se idrijski klerikalci nakrat domislili, da g. Kogej nima dovolj davka predpisanega, da zategadelj tudi nima virilne pravice in klerikalni odbornik Kavčič je radi tega večkrat protestiral v seji obč. odbora županstvo pa je odločno povdarjalo, da g. Kogej plačuje za izvrševanje virilne pravice potrebno vsoto direktnega davka. Klerikalci se niso dali prepričati in vložili so pritožbo na c. kr. okr. glavarstvo v Logatcu“. Pritožbo je c. kr. okrajno glavarstvo na podlagi podatkov prejetih od idrijskega županstva zavrnilo. Kogej, pravi v razsodbi, plačuje nad 200 K direktnega davka, je radi tega opravičen virilist ter sklep seje obč. odbora idrijskega z dne 5. sept. 1904 glede obč. računov za leta 1902. in 1903 se ne more šteti nepostaven, ker je bilo zanj z veljavnim glasom Kogejevim 9 glasov proti 8. To razsodbo isti „Sl. Narod“ tako-le pozdravlja: „Taka je torej zadeva virilista Kogejja, s katero je „Slov.“ saboto za saboto sleparil javnost. Se sedaj, ko so že klerikalci dobili v roke odlok glavarstva in so morali spoznati, da je Kogej virilni opravičenec, ne nehajo vlačiti idrijski kateheti te zadeve v od laži umazane predale Slovenčeve, in še vedno sumničijo županstvo, da je nepravilno postopalo. Manjka nam izraza, da bi označili svoj gnev nad podlim početjem naših še podležijih klerikalcev. V svoji duševni omejenosti spravljajo lemenatarski butci to zadevo v zvezo s Kristanovo... Primorani smo bili priobčiti vse zadevo, da se prepriča nadaljno klerikalno sleparstvo v tej zadevi. G. Kavčič pa se uči iz tega, da njegov svetovalec Oswald ni mnogo duhovitejši od njega in naj se torej ne pusti več zlorabljalci.“ Liberalci sami priznavajo, da je Kavčič večkrat protestiral v seji obč. odbora, ker je županstvo vabilo Kogejja k sejam. Tedaj se idrijski klerikalci niso šele proti koncu leta 1904. domislili, da Kogej nima virilne pravice, ampak že mnogo prej. Kavčič je namreč vložil pritožbo na glavarstvo dne 10. nov. in če se je že večkrat pri sejah pritoževal — seje so pa pri nas zelo redke — bo vsak lahko verjel, da so se klerikalci domislili že meseca junija. Ker je glavarstvo odbilo pritožbo, se Kavčič ni ustrašil psovnanja v „Sl. Narodu“ marveč se je pritožil na deželno vlado, ki je z odlokom dne 21. marca 1905 razsodila, da Kogej ni imel l. 1904. — v katerem ga je idrijsko županstvo poklicalo — virilne pravice. Odlok pravi: § 17 obč. reda za Kranjsko veže pravico volilno opravičenega občina do vstopa v občinski odbor brez izvolitve na to, da ta plačuje t. j. efektivno odračuna ali od nepremičnega posestva v občini ležečega najmanj 200 K ali pa od obrta, ali pridobitka ondi izvrševanega najmanj 400 kron „zdaj postavljenih“ direktnih davkov brez priklad. Kakor se je dopražalo pri davčnih uradih je imel Kogej leta 1904. plačati: hišnega davka po odbitku 12.5% nega popusta 161 K 70 h, 5% nega davka od hiše št. 473 davka proste 33 K 22 h, zemljiškega davka po odbitku 15% nega popusta pa 69 h, skupaj torej realnih davkov 195 K 61 h. Splošnega pridobitnega davka je imel plačati samo 3 K 95 h. Kogej je torej imel plačati manj kot 200 K realnega davka ter manj kot 400 K pridobitnega davka. Pogoj

za vstop v obč. odbor po § 17 obč. reda torej ni izpolnjen in Kogej potemtakem do virilnega odborništvaja ni imel pravice. Pravica odborniških virilistov, osnovana v § 17 obč. reda je izjemna, in dotična postavna določba se ima v tem smislu tolmačiti, iz tega pa izhaja, da se le tisti davek lahko šteje, ki ga davkoplačevalec v resnici odraja tuje.“ Vprašamo: Kdo torej slepari javnost, v katerem listu so umazani predali? Katero županstvo ni pravilno postopalo? Komu sedaj manjka izraza, da bi označil gnev nad takim podlim početjem? Kje so torej butci? Kje so sleparji? Kakšna porodila daje županstvo svojim predstavništvom? So li tedaj računi za leto 1902. in 1903. z 8 proti 8 glasovom odobreni?

Vipavske novice.

v Občinski odbor v Vipavi. Vsled kratkovidnosti, malomarnosti in liberalne zagrizenosti dobili smo pri zadnjih volitvah v Vipavi uradniški liberalni občinski odbor. Vse, kar pri sodišču in v davkarji liberalno misli, leze in gre, vse je prišlo v občinski odbor, še celo večkrat že discipliniranega davkarskega pristava doletela je čast in velika sreča, da je postal občinski oče.

v Kako pa deluje uradniški in liberalni občinski odbor Vipavski? Gotovo ne v korist občini! Poglejmo in presodimo sklepe naših modrih odbornikov iz dveh poslednjih občinskih sej.

v Špital in ubožna hiša. Kakor znano, sezidal se je pred 4 leti špital in potrosilo se je za zidanje okoli 15 000 tisoč goldinarjev. To, za naše razmere ogromno vsoto plačujejo vsi davkoplačevalci sodnega okraja Vipavskega, izvzeti so le uradniki in učitelji. Vsaka najbolj priprosta žena je vedela, da za špital odločeni kraj ni pripraven prostor, ker je na najhujši burji, ker ni blizu pitne vode in ker je močvirjen; le naš zdravstveni odsek, v katerem so sedeli le pristni liberalci, ni vedel tega, ali ni hotel vpoštevati navedenih okolištin. In tako stoji špital zapuščen in bo ostal zapuščen, dokler ne bode razpadel. Imamo pa tudi ubožno hišo, kupljeno pred kakimi 20 leti; v tej hiši imeli so in še imajo občinski reveži brezplačno stanovanje. Ubožna hiša ima jako ugodno lego, reveži imajo blizu dobro pitno vodo, blizu imajo župne cerkev, hiša je v mirnem zavetju, obdana je od drugih privatnih hiš.

v In kaj je ukrenil naš občinski odbor? Da reši iz zadrege liberalni zdravstveni odsek, misli prodati ubožno hišo za nekoliko stotakov, nakupiti pa ponesrečeni špital za ogromno vsoto 9 tisoč goldinarjev, ter preseliti občinske reveže v špital. To pa je vnebovpijoče! Dosedanja ubožnica bi se dala popraviti in vrediti z dvema tisočakoma, a za nesrečni špital treba bo šteti 9 tisočakov; reveži pa bodo enako govovim vrženi iz človeške družbe.

v Kdo bode plačal devet tisočakov za špital? Plačali boste to ogromno vsoto vi davkoplačevalci, le uradniki in učitelji ne bodo plačali niti vinarja. Tedaj ti obožani kmet, bodeš udarjen, ti obrtnik, ti trgovec, posebno pa beste vi večji posestniki hudo prizadeti. Vi davkoplačevalci iz Gradišča, iz Zemonja in iz Vipave na noge! Tu gre za Vaše krvave žulje! Oprekajte z vsoto odločnostjo, da bi kupovali nerabljivi špital in da bi vi svojim trdo prisluženim denarjem popravljali, kar so zagrešili liberalni gospodje. Pripravite se na novo občinsko volitev, ki bo prihodnje leto, in delajte na to, da pridejo v odbor možje, katerim je vaš blagor pri srcu!

v Reveži in berači. Navada je bila, da so reveži prosili v sobotah milodarov po hišah. Občinski odbor je prepovedal, da kratko malo ne smejo več prosjati. Kaj storiti? Ubožni zavod ne more podpirati revežev zadostno, prositi ne smejo, tedaj — v jame z njimi! To je liberalno!

Novice iz Logatca.

Veselico v korist Ciril - Metodovi družbi je napravila v nedeljo, dne 9. aprila logaška moška podružnica v hotelu „Kramar“. Igrali so „Mesalino“, burko v enem dejanju in „Prvi ples“, komeđijo v enem dejanju. Igrali so prav dobro. S finančnim uspehom pa niso kaj zadovoljni.

Okrajna drevesnica je ta teden oddajala petletne ceplence. Domačini jih dobivajo zastoj, kolikor jih kdo loče. Izkopali so jih letos 1400. Če jih bo le polovica dobrih, bomo imeli več kot desti sadja.

Nabor za logaški sodni okraj se je vršil v soboto, 8. t. mes. Izmed 143 došlih jih je bilo 47 potrjenih; torej od 100 — 33. Drugod jih vzamejo 22, 23 odstotkov, pri nas pa več, ker so „fajn“ fantje. Kreпки si pa zato, ker „špirta“ ne poznajo. — V Logatcu, ne v Gor. in ne v Dolenjem, menda nikjer ni dobiti „špirta“ za žganje na prodaj. — Kdaj bo po Gorenjskem in Dolenjskem tako!?

Občinske volitve v Dol. Logatcu so se vršile danes, (12. apr) dokaj

mirno. V prvem in drugem razredu je bilo komaj toliko navzočih, kot jih postava zahteva. V tretjem razredu pa so se kar ne pričakovano pojavili na volišču možje z dosedanjim gospodarstvom nezadovoljni in so z vsemi prodrli.

Idrijska pošta bi se bila v torek kmalu prevrnila v Gorenjem Logatcu. Novega konja so imeli vpreženega, kateremu se je pa poštna vožnja zdela le malo prepočasna, pa je mislil vedno še na „galop“. — Orožnik, ki je to opazil, je zaukazal spreči in dobiti bolj pohlevno živinče, ki je znalo spoštovati rumeno kočijo.

Izkušnja mlekarskega tečaja bo 19. t. mes. v dolenjeloški ml. karni.

Novice iz Zagorja ob Savi.

Pokopališče se je blagoslovilo prav slovesno ob precej obilni udeležbi ljudstva. Na obzidju manjka le še železne ograje.

Delavsko stavbinsko društvo je imelo preteklo nedeljo redni občni zbor. Sklenilo se je, da se toliko časa ne razpusti, dokler ne iztirja dolžnih vsot. Društvo ima lepe rezervni fond. V teku svojega šestletnega obstanka je napravilo pet pravličnih hiš s precej velikim in lepim vrtom. Delavci so društvu hvaležni za pomoč, s katero jih je spravilo do lastnega domovja. — Hiše so tudi socialnim demokratom všeč. Eden bi jako rad prišel stanovat v eno teh hiš. Še nekaj kronic ponuja, da bi sedanjega stanovalca izpodrinil.

Kopriva začne zgodaj žgati. Jožef Höcher in Anton Altmann, delavca v steklarni, oba šele v 16. letu, sta zgodaj pokazala, za kaj imata poklic. V kovačnici Jan. Tauferja sta odprla v nedeljo popoldne ko se ne dela, štiri omare z železom, nabrala nekaj orehov in nekaj pil, potem sta vzela eno žago, mesa in kruha, nato s silo odprla dve kleti, v eni nista dobila ničesar, v drugi sta pila vino. Nato sta pri novi elektrarni vlomila vrata in en predalček, pa nista ničesar našla. 27. marca sta v sobi, kjer stanuje več brusačev, odprla sedem kovčegov. Dobila sta le 6 K 86 h. Vzela sta denarnice in nož, ki ju je izdal. 2. aprila sta hotela vlomiti v Weinbergerjev mlin, premišljevala sta, kako bi prišla v restavracijo Orovičevo in se preskrbela s klobasami. Pa se ni posrečilo. Kradla sta tudi branjevkom sladčice in pomeranče. Ko so ju prijeli, je mali vse povedal, večji pa taji. — Seveda, kakršna je vzgoja — taki so sadovi. Taka postaja mladina, če se giblje vedno le v izvoljeni družbi brezverskih soc. demokratov, in pa če se v obrtni šoli ne podučuje krščanski nauk! Z zabavljanjem in kletvijo mladina ne bo nikdar dobro vzgojena.

Loške novice.

Pri vojaškem naboru zadnji teden je bilo iz loškega okraja potrjenih prvi dan 54, drugi 25 in tretji 30, skupaj 109 mladenčev. Ko bi bilo le malo manj razgrajanja! Junak si lahko, ne da bi moral biti surov.

Umrla je na Suhi Marja Skrlj v 17. letu. Bila je edina hči dobre hiše. Imela je krasen pogreb. Ker je bila v Marjini družbi, so je njene tovaršice v obilnem številu spremile k zadnjemu počitku in zapele par ginljivih pesmi za slovo.

Sadno drevje ima precej dobre nastavljenosti navzlic temu, da je vlani nenavadno dobro obrodilo. Tudi vreme je bilo do zdaj ugodno, ker so gospodarili le bolj mrzli vetrovi.

Bodovljski most že dolgo časa povprašuje, kedaj ga bodo popravili, če ga sploh še kedaj bodo. Revež ima polomljena rebra in izpahnjeno ramo, zato se tako na eno stran drži. Otožno se ozira proti zdravniku v Puštalu, proseč pomoči. Njegova sovržnica pod njim, Poljanšica, se mu pa roga in pravi, da ni zanj nobene rešitve več, ker ga bo pri prvi priliki, ko se malo raztogoti, tako premikastila, da ne bo več sledu o njem. Kaj ko bi se to res zgodilo! Toliko časa bodo čakali s pravico, da ga bo voda odnesla!

Pretepi v loški okolici, ki so zadnji čas malo pojenjali, so se zopet začeli mnežiti. Pretepati so se na Godešču in v Retečah. Bilo je par težkih poškočb. Vzrok — surovost in nesrečno žganje!

Novice iz Kranja.

kr **Konstatujemo**, da je zadnji „Gorenjec“ zopet enkrat nekoliko ponižnejši. — Kadar bo začel vnovič napadati osebno ljudi, ki mu ravno ne klonijo glave, bomo vrnili z enakim kalibrom. Da se razumemo! — **Kr. Zadnje nedeljo** je premilostni g. knezoškof obiskal Smartno. Z ljudomilno dobrohotnostjo je obljubil vstreči faranom. Kakor čujemo ostane nekaj časa še g. Sarc kot administrator na svojem mestu.

kr **Blagovestnik - a**, list za protestantovsko gibanje proč od Rima, so po-

Dalje v II. prilogi.

slali v večjih množinah tudi v Kranj. Svetujemo, da ga pošljejo prihodnjic „Gorenjcu“, ker „gliha vkup štrih“. Meščani ga bodo pa pometali v peč Blagovestnik je le Slabovestnik in hoče napraviti med itak nesložitimi Slovenci še večji verski razdor.

kr **Joza Novak** je takoj po županskih volitvah zasedel pegaza in skoval kuplete, ki se baje posebno po vsebini izvrstni. Njih odličnost leži pač v naštevaju župnikov iz devetih fara, ki jih našteva „pesnitev“. Sedaj bo pa menda rekuriral radi volitev, vendar, v tretje gre rado, in ko bo tretjič propadel, bo lahko zapel nove kuplete.

kr **Predstavo** na „Novi pošti“ so zaradi nepričakovanih tehničnih ovir odložili za poznejši čas.

kr **V društvu hišnih posestnikov** v Ljubljani je sprožil dr. Gregorič jako umestno misel, da se naj tudi po manjših mestih osnujejo podružnice. V hišah naloženi kapital se daries najslabše obrestuje vsled velikih občinskih in deželnih naklad. To je gotovo največ vzrok, da se pri nas v Kranju tako malo zida. Skupno postopanje hišnih posestnikov sploh bi gotovo doseglo prej ali slej preosnovo hišnega davka, ki danes tako tlačí davkoplačevalce. Ali bi ne mogli v Kranju zasnovati podružnice brez ozira na politične stranke?

kr **Nabor** bo v Kranju veliki teden v ponedeljek, torek in sredo. O uspehu sporočimo.

Litijske novice.

Gostilna in kavarna pri Oblaku je še vedno zaprta.

„Slovenca“ imajo do sedaj samo v gosulni pri Starovašniku. — Somišljeniki zahtevajte „Slovenca“ tudi po drugih gostilnah!

Nevarno je obolela soproga restavraterja bl. gospa Franja pl. Wurzbach. Blagi gospej in skrbni materi želimo skorajšnega ozdravljenja. — Obolel je tudi g. Frankunster, mizarski mojster. Prehladil se je na lovu.

Silno se je razveselil naš nemškutarski „Skof“, ko je bral o sebi v ponedeljkovi številki „Slovenca“. Povemo mu že sedaj, da mu bomo tako veselje še večkrat napravili. Ne sumniči naj radi dopisov „Slovenčevih“ svojega soseda, kakor ga sedaj, kajti ta ni v nobeni zvezi s poročili iz Litije.

Najnovejša novica iz Litije ta teden je, da sta „Skofa“ svoje sosede Slosarco sodnijsko prisilila, da jima je prodala svojo domačijo. — O tej velezanimivi kupčiji bomo še poročali. Za danes približno samo to. Nekateri Litijčani, ki se pri vsaki priliki trkajo na sveja narodna prsa in povdarjajo narodnost in naprednost, obstoji njih narodnost v tem, da pripomagajo tujcu uničevati domačine. Ni jim dovolj, da sam širi svoja germanska krila na naši zemlji, še sami mu gredo na pomoč.

Naša požarna bramba je imela preteklo nedeljo prvič vaje pod novim načelnikom. Pri prvi vaji že je pokazal gosp. načelnik, da je mož na svojem mestu. Videli smo, da bo znal vzdržati potrebno disciplino, katero smo že toliko časa pragrašali. Litijčanov dolžnost je sedaj, da pristopajo v polnem številu prenovljeni požarni brambi, kakor so pred leti k novostanovljeni.

Slančev „šac“. Pretekli teden je eden Slančevih delavcev pri prekopavanju vrta našel majhen lonec pokrit in zadelan s pločevino G. Slanc, ki je bil zraven, je delavcu dal desetico in šet z loncem domov. Kaj je bilo v loncu, to ve le gospod Slanc, ljudje pa govorijo o velikanskem „šacu“.

Naša mornarica pomnožena.

Da se pomnoži naša vojna mornarica, je vlada pred kratkim naročila 5 rušilcev torpedovk in 13 torpedovk, kar bo skupno stalo 15 milijonov kron. Vse te ladje bodo zgrajene po modelih in načrtih tvrdeke Yarrow od tržaškega „Stabilimenta“. Nadalje se bo zgradilo za Donavo še 5 opazovalnih čolnov. Eden je že naročen v Budimpešti. Vsak čoln bo stal okrog 80.000 K.

Položaj na Ogrskem.

V včerajšnji seji ogrskega državnega zbora so pričeli razpravo o Eötvöšovem predlogu. Prvi je govoril liberalni poslanec grof Keglevich, ki je naglašal, da se je z izpremembo poslovnika hotelo ukrotiti obstrukcijo, ki je 8 let zavirala redno delo v zbornici. — Košutovec Babo je rekel, da je vpokojitev Perczelova zadnji pojav korupcije. Gref Tisza se čudi, zakaj se hoče izreči graja vladi, ki je že naznanila svoj odstop. Zakaj še vlada ni odstopila, ve opozicija sama dobro. Izjavil je, da bo glasoval proti Eötvöšovem predlogu.

Italijansko jadransko bojno brodovje.

Italijanska vlada je sestavila oddelek bojne mornarice za službo v Jadranskem morju. Brodovje ima 4 bojne ladje, 1 oklepno križarico, 1 zavarovano križarico, 2 rušilca torpedovk in 10 torpedovk. — Za obrambo Benetk sta določeni 2 oklepnic, 16 torpedov in nekaj podmorskih čolnov, za obrambo Jakina je pa določeno 6 torpedovk II razreda. Reservno brodovje bo sestavljeno iz velikih starih bojnih ladij. — Zgradili bodo nove oklepne križarice.

Benetke bodo utrđili, kakor tudi popravili jakinske utrdebe.

Za operacijsko podlago laškemu brodovju na Jadranskem morju so določili Brindisi, ki bo zvezan po kablh s Tarentom. Zgradili bodo tudi oklepnice od 18 do 19 tisoč ton, ki bodo jako urne.

Dogodki na Ruskem.

Pariz, 14. aprila. „Echo de Paris“ poroča iz Odesa: Neki mlad mož je včeraj streljal iz revolverja na policijskega šefa Olšenskega in ga ranil na prsa. Napadalec, ki ga je prišla policija, ni hotel dati nikakih pojasnil, kdo da je.

Peterburg, 14. aprila. Pobjedonoscev je predložil carju istočasno z načrtom o sklicanju svetega sinoda tudi poročilo o sklicanju zemskega sabora in pa o volitvi patriarha s sledečim poročilom: „Seglašam s tem sklepi, želim cerkvi procvita v njenem novem položaju, a zdi se mi, da sklicanje zemskega sabora sedaj ni času primerno.“ Car se strinja z mnenjem Pobjedonosceva, in cerkvene izpremembe se najbrže ne bodo izvršile.

Krakov, 14. aprila. „Nova Reforma“ poroča iz Meskve: Nekdo je vrgel v veliko trgovino za žganje bombo, ki pa ni povzročila druge škode, kakor da je vsled poka razbitih več sto šip.

Kolin, 14. aprila. „Köln. Ztg.“ iz Tambova poroča: Resni nemiri so vzbruhnili v tukajšnjem semenišču. Vojaštvo je vsled tega vdrlo v poslopje. Več seminaritov je bilo ranjenih z bajonetom. Po mestu širijo oklice, ki pozivljajo prebivalstvo, naj napade inteligenco.

Tiflis, 4. aprila. Uradni list „Kavkaz“ objavlja brzozavke namestnika Veroncov-Daskova, ki naznanja, da je car ukazal sklicati posvetovanje izvoljenih zastopnikov plemstva, mest in kmečkih občin kakor tudi pravoslavne armenske in mohamedanske duhovščine. Zastopniki se bodo posvetovali, s kakimi sredstvi bi se preprečili nemiri, in o potrebnih premembah na Kavkazu. Tudi zemstva nameravajo uvesti na Kavkazu. Namestnik je objavil, da bo dal hitro zmeriti deželo in da bodo carjeva posestva razdeljena ubožnemu kavkaškemu prebivalstvu. Namestnik končno pozivlja prebivalstvo, naj se pomiri, da bo mogoče izvesti določila carjevega ukaza, ki je bil izdan dne 3. marca.

Peterburg, 14. aprila. Pri „Modrem mostu“ pred mornariško palačo so našli zaboj, v katerem je bilo več z dinamitom napoljenih bomb.

Peterburg, 14. aprila. Uradno poročajo, da načrt zakonskega volivnega zakona, ki ga je baje neki ruski list priobčil s pripombo, da ga je izdelalo ministrstvo za notranje stvari, ni pristen.

Varšava, 14. aprila. Med poljedelskimi delavci se pripravlja splošna stavka, ki bo vzbruhnila, ako ne bodo posestniki zboljšali plač.

Krakov, 14. aprila. „Nowa Refor.“ poroča: Generalni guverner Maksimovič je 12. t. m. zaslial 88 moč broječo kmečko deputacijo iz vseh rusko-poljskih gubernij. Vsakega posameznika so strogo preiskali, če nima orožja, predno jih je zaslial generalni guverner vsakega posamezno. Kmetje so prosili, da se jim znižajo kazni za rabo poljsčine pri občinskih uradih in da bi bile kazni odgodene na čas po žetvi.

Krakov, 14. aprila. Tukajšnji občinski svet je sklenil na predlog dr. Ponička darovati 3000 kron za ranjence na Ruskem Poljskem in 2000 kron za one poljske dijake, ki so bili relegirani zaradi udeležbe pri demonstracijah.

Peterburg, 14. aprila. Vsi slušatelji na konservatoriju so sklenili izstopiti, če bo relegiran skladatelj A. Rimsky-Kozakov.

Moskva, 14. aprila. Tu se je ustanovila nova „narodno-napredna stranka“. Stranka zahteva razvoj in ojačenje svobode, zakonitosti in prave omike na podlagi starega carjevega samodržtva. Stranka nasprotuje mednarodni svobodomiselnosti kliki in bo razposlala 10.000 oklicev, v katerih bodo zahtevali, naj se skliče zemski sabor.

Peterburg, 14. aprila. Ministrstvo za javni promet bo sklicalo kongres železničarskih zdravnikov, ki se bo posvetoval o odredbah proti koleri.

Peterburg, 14. aprila. V Peterburg je došlo mohamedansko odposlaništvo,

ki ga vodi mufti Sultanov. Mohamedanci bodo predložili svoje pritožbe ministrskemu odboru.

Peterburg, 14. aprila. Na kongresu tovarnarjev za cement je naznanil predsednik, da bo vlada potrdila pravila za zavod, na katerem se bodo vzgojevale ženske inženirke. Sredstva bo nabral poseben odbor.

Moskva, 14. aprila. Razprava proti morilcu velikega kneza Sergija Aleksandroviča bo 18. aprila. Se vedno dobajajo poročila, da je pravi morilec pobegnil in bo mestu pravega morilca sojena neka druga popolnoma propala oseba.

Z Balkana.

Akademični senat v Sofiji je sklenil zaradi dijaških izgredov zapreti vseučilišče.

Pravoslavni patriarhat se je pritožil pri turškem ministrstvu za bogočastje, ker so bolgarske vstaške čete v monastirskem pašaluku tekom 15 dnij zažgale tri samo stane.

Odkrita anarhistična zarota.

„Echo de Paris“ poroča: V Barceloni je prišla policija štiri anarhiste, pri katerih so našli spise, ki dokazujejo, da imajo anarhisti urejeno organizacijo na južnem Španskem. Našli so anarhistične oklice, ki pozivljajo na napad na kraljevo družino, ministre in državne dostojanstvenike, ki so vzrok ljudski bedi.

Slovinci na Dunaju.

Prijateljski sestanek „Straže“ zadnje nedelje je bil jako zanimiv in prav dobro obiskan, dasi ni bilo naznanjenega nikakega sporeda. Omeniti moramo predvsem nastopa tamburaškega zbora društva „Straže“, ki smo ga imeli priliko poslušati prvič ta večer. Občudovati moramo železno vztrajnost gospoda predsednika Alberta Strahovnika, s katero se mu je posrečilo, v tako kratkem času ustanoviti v „Straži“ I. slovenski tamburaški zbor na Dunaju. Na prijateljskem sestanku 19. februarja t. l. je g. predsednik sprožil misel, da se ustanovi v „Straži“ tamburaški zbor, in takoj se je zglasilo več članov, ki so se želeli vaditi v tamburanju, med njimi tudi nekaj že izvežbanih tamburašev; in na prijateljskem sestanku 9. aprila je že nastopilo 5 članov tamburaškega zbora, ki so s spretnim igranjem vzbujali splošno pozornost Tamburice, ki so došle „Straži“ od tvrdeke Kovačič v Zagrebu, so jako ugajale! Kapelnik tamburaškega zbora, g. Franjo Fras, prav marljivo vežba člane zbora dvakrat na teden Popoln zbor bo štel 20 članov. Gospodu predsedniku častitamo na lepih uspehih njegovega vztrajnega prizadevanja! — Ta večer se je vršilo tudi času primerno predavanje. Ženski zbor pa je krepko zapel več mičnih pesmic. — Vračali smo se vsi zadovoljni s prijateljskega sestanka!

Prešernov spomenik v Ljubljano!

Odbor za Prešernov spomenik objavlja oklic Josipa Stritarja, v katerem pravi: Prešernov spomenik je getov; slava umetniku, gospodu Zajcu, ki je tako izvrstno izvršil svojo častno nalogo! Ko v cesarski livarni dunajski zagledaš bronastega moža, oveseli se ti duša: Glejte ga, to je naš Prešeren!

Prešernov spomenik imamo, ali še ne tam, kjer je edino pravo mesto njegovo, v stolici slovenske domovine, v beli Ljubljani! Tu naj se na najlepšem prostoru, ki ga ima mesto Ljubljana, postavi na ponosno vzvišeno stalo na ogled domačinu in tujcu.

Nemški narod se pripravlja letos sijajno slaviti svojega Schillerja po vseh delih sveta, koder se glasi nemška govornica. Ravno prav: Nemci Schillerja, Slovenci Prešerna! Kar je, njim njih Schiller, to je nam naš Prešeren, in še več!

Ali v ta namen je potreba še, kakor se mi je dejalo, 20.000 kron.

Na noge torej, Slovenci in Slovenke! V Prešernovem imenu vsaj bodimo složni! Z veseljem sezimo vsak v svojo domačo hranilnico, prostorno ali uborno, ter izkazimo s primernim darom svojo hvaležnost in ljubezen našemu Prešernu!

Ne bilo bi nam v čast, ko bi imel spomenik shranjen biti v livarni, mesto da se postavi, kamor je določen.

Kjer se slovenska čuje govornica, pokladajmo dari mu na oltar; gospod in kmet, mladenič in devica, otrok in mati svoj prinesi dar! En duh, en glas! Ves rod slovenski vstani: Prešernov spomenik naj bo v Ljubljani!

Josip Stritar.

Dnevne novice.

Osebna vest. Prevzv. g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič se je včeraj vrnil z Dunaja.

Votla grožnja. „Narod“ je zopet bombastično napovedal, da se hoče — blamirati. V soboto je pisal: „Skofu Jegliču povemo na polna usta, da je zdaj polna mera naše potrpežljivosti. Skof Jeglič naj ve, da se začne šele zdaj pravi boj proti njemu in da temu boju ne bo konca, dokler ostane Anton Bonaventura Jeglič škof ljubljanski.“

— To so pa oblastni ti ljudje! Kar škofa mislijo odstavit! Čujemo, da so ob tistem času, ko je „Narod“ to prinesel, bile odposlane neke lažnive ovadbe zoper škofa, ki so se pa popolnoma ponesrečile, ker je bila njih neresničnost preočitna. — Narodno-napredno stranko pa vprašamo, kako korist ima od tega, če se njeno glasilo vedno le blamira s svojimi grožnjami? Kako korist ima od tega zaslepljenega in divjega boja proti škofu Kranjska dežela? Slovenci, ki so res narodno napredni, morajo teh neumnosti biti vendar že do grla siti!

Kaj se godi z žulji slovenskega kmeta in delavca? „Kranjska hranilnica“ je zopet letos razdelila svoje „milodare“. Seveda je darovala zopet velike vsote za vsenemške ustanove. Kar daje Slovincem, je le borna miloščina, Nemcem pa siplje s polnimi rokami. Seveda ne objavlja vsega po časopisih, kar daje nemškemu Molobu. Po časopisih se razglašajo le darovi za reklamo. A že ti so taki, da morajo zaboleti v srce vsakega Slovence. S kakšnim merilom se meri, naj svedoči tu le nekaj zgledov: Za „Glasbeno Matico“ 400 K, za nemško „Filharmonično društvo“ pa 23.700 K, za „Narodno šolo“ 400 K, za nemško šolo na Jesenicah pa 15.000 K, za nemško turnarijo 1000 K, za nemške planinarje 2000 K itd. Vprašujemo pri tem: Čigav pa je denar, ki ž njim tako gospodari nemška gospoda? Ali ga niso znosili skupaj slovenski kmetje in delavci? Ali ni to denar ljubljanskih poslov? Za pretestantovsko in nemško propagando se daje denar, ki so ga nanosili na kup naši ljudje. Najhujše je pa, da vlada sili celo duhovščino, da mora cerkveni denar nalogati v zavodu, kateri dobičke iz njega rabi za take strankarske namene! Imamo denarnih zavodov, ki dajejo še večjo varnost, kakor Kranjska hranilnica, a vendar živa ta toliko protekcijo.

Socialnodemokraška inkvizicija. Kakor znano, so bili „voditelji“ silno hudi na Idrijo, ker jim ni hotela plesati po njihovi godbi. Bili so dolgotrajni prepiri, ki so se zdaj končali s tem, da je „razsodišče“ privedlo idrijske sodruge in „voditelje“ do poravnave. Idričani so morali najprej priznati, da ima le strankin zbor pravico, dovoljevati ustanovitev novega lista, da so se torej idrijski socialisti hudo pregrešili zoper dolžno pokorščino, ko so ustanovili svoj „Naprej“. Idrijska organizacija je skesano priznala, da so jo „voditelji“ — „po pravici“ obsojali in prijemali zaradi „Napreja“. Milostno vsled tega „voditelji“ „reaktivirajo“ okrajno organizacijo v Idriji, ta se pa zaveže zanaprej k popolni pokorščini. — Ali ni to inkvizicija? So pa „klerikalci“ vendar stokrat bolj svobodni, kakor socialni demokratje, ki od same svobode in enakosti niti kihnniti ne smejo, ako jim „voditelji“ tega ne dovolijo!

Nova tvarina za polemiko. Zelena zavist, ki gleda iz vsake številke „Slov. Naroda“ postaja vedno večja, čimbolj se širi „Slovenec“ kot vslovensko glasilo. Silovito se je razjezil naš kolega, ko je imel prošli teden „Slovenec“ 14 strani. Začel je zmerjati naš lep list, da je cunja in da podaje „Slov. Narod“ več gradiva svojim čitateljem. Dober prijatelj našega lista se je potrudil in je primerjal zadnji sobotni številki „Naroda“ in „Slovenca“ in je dočgal, da je imel „Slovenec“ po tiskarskem tarifu 260 vrst teksta več kakor „Narod“. Da bo razlika še večja in da se bo naš kolega še bolj togotil, ima „Slovenec“ danes 16 strani.

To bo gradiva za polemiko, ako bo „Narod odslej s „Slovencom“ polemiziral, koliko vrst ima! Ali bo stvar tudi zanimiva, ne vemo. Vsekako pa se mora „Narodu“ slabo goditi, da posega po taki polemiki. Sicer pa vsebina „Slovenskega Naroda“ ni vredna papirja, ki se ž njo pomaže.

Strossmayer o znanosti.

„Med sveto vero“ — piše Strossmayer — „in med znanostjo ter umetnostjo ni nobenih nasprotij. Ako so pa nasprotstva, niso nastala iz stvari samih, ampak le iz strasti, slabosti in zlobe ljudi.“

Društvo slovenskih učiteljev vabi člane in nečlane k občnemu zboru, ki se vrši dne 19. aprila t. l. ob 2. pop. v slov. Srzrednici pri Sv. Jakobu v Ljubljani. — Razun običajnih poročil vodstva je predavanje (gdč. E. Žerjav: Kako deluj učiteljica izven šole za prosveto) in hospitalija (gospa O. Kobau: Potovanje iz Pestoje v Vipavo in Predjamski grad za 4. šolsko leto).

Notranjski lažnjivec, ta hinavski agitator, ki pod imenom kmetom prijaznega „Notranjca“ širi po Notranjem propagando za ono liberalno stranko, ki je vsikdar kmeta le odirala in izkoriščala, je zdaj pokazal svoje pravo barvo, ko napada katoliško-narodno stranko, zakaj je ponudila liberalcem kompromis za volitve v veleposestvu. Ko bi moral obsojati ravnanje liberalnih prvakov, pravi, da se Notranjec za tako visoko politiko ne briga; takoj nato pa udriha po katoliško-narodni stranki, češ, da se je združila s tovarniško stranko na Jesenicah, kar je popolna laž, kakor smo že dovolj jasno dokazali. To naj pove, „Notranjec“, da je slovenska liberalna stranka prodana nemškimi veleposestnikom, da liberalni politiki edino le iz osebnih nagibov izdajajo slovensko stvar, in če hoče biti odkritosrčen, naj pove, da je on tudi eden izmed njih.

Inkvizicija šolske oblasti. Iz Smarije se nam piše: „Nasledki zadnjega tukajšnjega bivanja g. c. kr. dež. šolskega nadzornika Levca so vedno hujši. Nadučitelj g. Punčuh je obletel vse „štacune“ po Smariji ter zabičeval, da ne smejo otrokom niti od doma naročenih stvari, ki so v katerikoli zvezi z „Domoljubom“ ali celo z „Bogoljubom“, izročiti. Tudi v poštnem uradu — tako se je sam izrazil — je prepovedal šolarjem jemati časnike in pisma za starše in sorodnike. Skoro bi človek pozabil, je li v Smariji pri Ljubljani ali pa kje doli v zadnji turški vasi. Vprašamo tedaj Vas, g. Punčuh, ali bi bili Vi zadovoljni namestu staršev, če bi se Vam dajale take prepovedi? In Vas, g. dež. šolski nadzornik Levca: Ali poznate naše krajevne razmere, in veste li, da naši starši uporabljajo svoje otroke le v skrajni sili in ker drugih ljudi tudi za denar ni dobiti, da bi jih na pošto pošiljali, pa dajete take ukaze, ali se vsaj po Vaši vednosti te godi? In vi starši, ali se ne boste ganili in postavnim potom nastopili za svoje pravice kot svobodni državljani? Vedno se zahteva svobodna šola. A te svobodne šolske oblasti pozabijo pri svoji birokratski natorji, da ni šola nič drugega, kakor namestnica staršev, da mora šola starše podpirati, ne pa jim greniti življenje s takimi prepovedmi. Šolska oblast nima pravice segati v take zasebne stvari, ki so v njih starši vendar sami svoji in svojih otrok gospodarji. Če ne, se bodo pa morali poslanci kot ljudski zastopniki potegniti za najenostavnejše pravice svojih volivcev.

Učiteljstvo v borbi proti našemu časopisju. Z znanim odlokom našega preslavnega c. kr. dež. šolskega sveta v roki, vodijo liberalni učitelji pravo križarsko vojsko proti našemu časopisju, zlasti „Domoljubu“. Ubogi šolarček, ki ga zaloti kako zagrizeno človeče z „Domoljubom“ v roki! So pa tudi že prej delali v smislu tega odloka, da, celo „Vrtcu“ niso prizanašali, dasi je bil ta list nekdanji c. kr. dež. šol. svet v s e m krajnim šol. svetom in šolskim vodstvom kar najtopleje priporočil. Znan nam je tak učitelj, ki je na posebno drzen način dejansko nastopil proti „Vrtcu“. Neka družina iz Andola nekje pri Sv. Gregorju je bila naročena na „Vrtcu“. Ta je seveda bodel v oči ondotnega učitelja, kadar ga je videl v rokah raznašalca pisem. Ob

neki priliki, pa ne bodi len! se pelasti nove številke „Vrtca“, lastnoročno napiše na ovitek: „se ne sprejme“ in list vrne. List je bil kajpada plačan in zato se je zdelo čudno družini, ker lista ni dobila, kakor tudi upravnistvu, kateremu se je plačan list zavrnil. Vsled reklamacije menda se je začela stvar preiskavati in učiteljevo junaštvo je prišlo kmalu na dan. Ko bi bilo lastništvo „Vrtčeve“ začelo kazensko postopati proti takemu vsekako kaznivemu dejanju učitelja, bi bil koj ves liberalni Izrael po konci in se skliceval na krščansko ljubezen i. t. d., kakor znajo sploh liberalci v stiski in dež. šolski svet bi se bil ravnal seveda po duhu, kakor ga je pokazal kasneje izdani odlok, in učitelju bi se tudi najmanjša dlakca ne bi bila skrivila. Dasi je stvar lokalnim šolskim oblastim kolikor toliko znana, je vendar ravno ta učitelj njih najljubši: **Protektionsskind**. Pa saj morda baš zaradi tega ne vidijo na njem najmanjšega madeža! Mi bi te stvari ne omenjali, a vzemimo slučaj, da bi kak učitelj na tak ali sploh podoban način nastopil proti liberalnemu časopisju. To bi bile vika! Dež. šolski svet bi pa brez dvojbe za tak zločin vzel dotičniku „Vorrückungsrecht“ v višji plačilni razred najmanj za dobo sedmih let.

Vipavska železnica. Z Dunaja se nam poroča: Mnogo časa že se trudijo razni faktorji, da bi se vipavska železnica od Ajdovščine podaljšala do Postojne, Logatca ali Vrhnike. Doslej so bili brez uspeha vsi dotični koraki. Glavni vzrok so neugodne terenske razmere, ki bi povzročile nerazmerno visoke troške za gradnjo železnice iz vipavske doline do Razdrtega, oziroma preko sedla ob Nanosu do Črnega vrha in Godoviča. Železniško ministrstvo se iz teh razlogov ne more sprijazniti z idejo, da bi se goriška proga podaljšala do Postojne, oziroma Logatca, edino le zaradi velikih troškov. Pač pa je upati, da se v bližnjem času zgradi železnica od Stanjela na Krasu mimo Senožec do primerne točke ob južni železnici na Notranjem. To je želja tudi vojaških krogov, ki so doslej brez uspeha zahtevali podaljšanje vipavske železnice. Po daljših obravnavah se je posrečilo pridobiti goriško družbo, da je te dni vložila prošnjo za predkoncesijo v to svrhu, da se goriška proga podaljša vsaj do St. Vida na Kranjskem. Pozneje bode morda mogoče to progo zvezati z nameravano črto Stanjel-Postojna.

Graška „Vzajemna zavarovalnica“. Pod tem naslovom piše celjska „Domovina“ dne 11. aprila t. l.: Graška „Vzajemna zavarovalnica“, ki dela med Slovenci lepe kupčije, se pri imenovanju odbornikov prav nič ne ozira na Slovence. Sedaj so se namreč izvolili družbeni odborniki na šest let, a med njimi ni na Spod. Stajerskem niti enega Slovenca. Tudi za Kranjsko je pretežna večina nemških odbornikov. Tako postopanje si je treba zapomniti tembolj, ker imamo domače dobre zavarovalnice. — Pritrdimo tem resničnim besedam: Vsaj imamo domačo „Vzajemno zavarovalnico“ v Ljubljani, katera vestno skrbi za svoje društvenike.

Smrtna kosa. V Kastvu je umrla sestra drž. poslanca G. Spinčića, Ana, vdova po pokojnem Ivanu Kavalarišu. — V Volčah je umrl trgovec in posestnik gosp. Karl Hvala. N. v. m. p.!

Za varstvo brez spremstva potujočih deklet. Mnogo in velikih nevarnosti preti revnim deklicam, ki so prisiljene, da zapuste domače ognjišče, rojstni kraj in morajo iti za kruhom v velika mesta. Sumljivi ljudje preže po železniških postajah, v luki pri ladjah in po mestnih ulicah na svoje žrtve, se prilizujejo prihajajočim, nezkušenim mladenkam, jim obljubljajo pomoč in dobre službe, samo da jih nato spravijo v svoje mreže in jih pahnejo v nesrečo. Tržaška družba sv. Vincencija Pavlanskega, ki se zelo zanima za vsako podjetje krščanske ljubezni, je spoznala do dobra te nevarnosti in se je na vspehudo premil. škofa dr. Frančiška Nagla, ki je takoj blagoslovil to velepomembno podjetje, oskrčila toliko, da je ustanovila posebno „Vodstvo za varstvo brez spremstva potujočih deklet“ in si pridobila že potrebnih, požrtvovalnih gosp. varuhinj-deklet po železniških postajah in v luki pri ladjah. V tem je družba sledila lepemu zgledu glavnega mesta naše avstrijske države in

drugih inozemskih velikih mest. Dan za dnem se vrste te gospe, da čakajo na poedine v l a k e i n l a d j e, sprejemajo pridesde deklice v svoje varstvo in jih spremljajo v poštene družine, kjer jih že čaka kaka služba, ali pa v krščanska zavetišča za služkinje, kjer dobe stanovanje, dokler si ne preskrbe primerne službe. Varuhinje izpozna lahko vsakdo po svetinjah na belo-rumenem traku. — Podpisana družba obvešča o tej ustanovitvi za varstvo deklet po železniških postajah in v luki pri ladjah z uljudno prošnjo, da blagovolite opozoriti na to ustanovitev vsako deklico, katera bi si v Trstu hotela poiskati službe. Družba pa nikakor ne namerava s tem deklet vabiti v mesto in tudi ne mara pospeševati nagona, ki žal toliko zunanjih ljudi sili v mesto, temveč kar naravnost opozarja na mnoge potežkoče, ki ovirajo mladenke, da vdobe primerne službe, ker se dandanes zahteva od služkinj, da so v marsičem že poprej podučene in spretno. Vodstvo za varstvo deklet na železniških postajah in v luki ima le namen, braniti in skrbeti za tiste zapuščene deklice, katere si morajo po mestih iskati vsakdanjega kruha vsled žalostnih in skromnih domačih razmer. Zato se P. N. prosi najljubnejše, da po svojih močeh in svojem vplivu podpre to velepomembno ustanovitev in družbi olajša trud za dosego preblagega namena. — Trst v marcu 1905 Družba sv. Vincencija Pavlanskega v Trstu. — Vodstvo za varstvo brez spremstva potujočih deklet. — Ulica Vincenzo Bellini št. 13 (notranje stopnice) III. — Varhinje deklet po železniških postajah in v luki dajejo prav rade pojasnila tudi glede poverjeništev „Rafaelove družbe“ za varstvo katoliških izseljencev. Vsa uredništva listov pa se prosi, da blagovole to v splošno korist ponatisniti.

Novi poveljnik 55. pehotne brigade v Trstu. Cesar je polkovnika Blaža Semua, poveljnika pešpolka Ferdinand IV. veliki vojvoda Toskanski št. 66, imenoval poveljnikom št. 55 pehotne brigade v Trstu.

Prva toča. Iz Planine na Vipavskem poročajo: Dne 13. t. mes. smo imeli letos prvo točo. Bog daj, da bi bila za leto zadnja. To se zna, da je pri nas vse v cvetu. Tudi trta že lepo poganja Hudega vremena varui nas, Gospod!

Sejem bo dne 15. aprila v Skocijanu na Dolenjskem.

Radovljiška podruž. Slov. plan. društva dodatno naznanja, da se vrši občni zbor dne 16. t. m. v hotelu Petran na Bledu.

Pekovski pomočniki v Gorici so v nedeljo dne 9. t. m. potem, ko so se vsa pegajanja z mojstri razbila, stopili v stavko. Ponujanje 5% zvišanja nizko stoječe mezd ni delavstva zadovoljilo. Že prvi dan se je 7 gospodarjev, ki uposljuje okoli 20 delavcev, pogodilo. Kolektivno pogodbo je dosedaj že enajst gospodarjev podpisalo, tako da stoji v stavki le še celih 16 pomočnikov. S tem je solidarnost gospodarjev razbita, a med delavci pa se povišuje veselje z vsakim na novo podpisanim gospodarjem. Po tarifu je sedaj najnižja plača 20 kron za pekovskega pomočnika v Gorici. Delavci so zadovoljni z uspehom stavke.

Zveza slovenskih pevskih društev. Upravni odbor „Zveze slov. pevskih društev“ je v seji dne 13. apr. sklenil, da bo letošnja skupščina v Ljubljani dne 9. julija, na kar naj bi se slavna slovenska društva pri dolganju svojih prireditev blagovolila ozirati. Povodom skupščine se priredi koncert združenih ljubljanskih v „Zvezi“ stoječih pevskih društev: „Glasbene Matice“, „Ljubljane“, „Merkurja“ in „Slavca“.

Ravnatelj cirkusa aretirali. V Dalmaciji so aretirali lastnika cirkusa Ferdinanda Zavatta, ker ga dolže, da je izvršil lansko poletje v bližini Milana neki umor.

Naša mornarica. Dne 30. t. mes. bodo uvrščene v našo mornarico tri nove torpedovke.

Dolenjsko kletarsko društvo v Novem mestu se je pri drugem občnem zboru 13. t. m. razdružilo. Člani društva dobe svoje deleže izplačane v polnem znesku, prebitek premoženja pa se naloži kot „zaklad za pospeševanje dolenjske vinske trgovine“ in izroči v oskrbovanje kmetijski podružnici novomeški. Ako se kedaj pozneje osnuje novo tako društvo, pride to premoženje v roke novega društva.

Kanonična vizitacija in birmovanje v ljubljanski škofiji v letu 1905. V letu 1905 bode kanonična vizitacija in birmovanje v dekanijah: Kamnik, Kočevje, Cerknica, Litija in Loka. 1. Dekanija Kamnik. 1. Vedice v soboto 6. majnika šole, v nedeljo 7. majnika sv. birma. 2. Komenda v ponedeljek 8. majnika. 3. Tunjice v torek 9.

4. Stranje v sredo 10. majnika. 5. Gojzd v četrtek 11. majnika. 6. Mekinje v petek 12. majnika. 7. Kamnik v soboto 13. majnika šole, v nedeljo 14. majnika sv. birma. 8. Sela v ponedeljek 15. majnika. 9. Šmartno v torek 16. majnika. 10. Špitalič v sredo 17. majnika. 11. Motnik v četrtek 18. majnika. 12. Tuhinj v petek 19. majnika. 13. Nevlje v soboto 20. majnika. 14. Mengoš v nedeljo 21. majnika. 15. Trzin v ponedeljek 22. majnika. 16. Goričica v torek 23. majnika. 17. Homec v sredo 24. majnika. 18. Radomlje v četrtek 25. majnika. 19. Rova v petek 26. majnika. 20. Vranja peč v soboto 27. majnika. 21. Dob v nedeljo 28. majnika. — 2. Dekanija Kočevje. Srednja vas v četrtek 1. junija. 23. Zdihovo v petek 2. junija. 24. Mezelj v soboto 3. junija. 25. (Stari trg v nedeljo 4. junija). 26. Spodnji Log v ponedeljek 5. junija. 27. Nemška Loka v torek 6. junija. 28. Koprivnik v sredo 7. junija. 29. Stari Log v četrtek 8. junija. 30. Polom v petek 9. junija. 31. Osilnica v nedeljo 2. julija. 32. Fara v ponedeljek 3. julija. 33. Banjaloka v torek 4. julija. 34. Morovec v sredo 5. julija. 35. Gotenica v četrtek 6. julija. 36. Reka v petek 7. julija. 37. Kočevje v soboto 8. julija šole, v nedeljo 9. julija sv. birma. — 3. Dekanija Cerknica. 38. Begunje v soboto 24. junija. 39. Cerknica v nedeljo 25. junija. 40. Grahovo v ponedeljek 26. junija. 41. Bloke v torek 27. junija. 42. Stari trg v sredo 28. junija šole, v četrtek 29. junija sv. birma. 43. Babno polje v petek 30. junija. 44. (Kot stari in novi 1. julija sv. maša, obisk cerkve in šol.) 45. (Studeno v nedeljo 16. julija.) 46. Planina v ponedeljek 17. julija. 47. Unec v torek 18. julija. 48. Sv. Trojica v sredo 19. julija. 49. Sv. Vid v četrtek 20. julija. — 4. Dekanija Litija. 50. Zagorje v soboto 12. avgusta šole, v nedeljo 13. avgusta sv. birma. 51. Št. Lambert v ponedeljek 14. avgusta. 52. Polšnik v torek 15. avgusta, posvečevanje nove cerkve in sv. birma. 53. Sava v sredo 16. avgusta. 54. Hotič v četrtek 17. avgusta, mimogrede kanonična vizitacija.

Ljubljanske novice.

Ij Kako se v Ljubljani voli? Iz krogov opozicije se nam piše: V „Mestnem domu“, kjer se vrši navadno občinska volitev, je v prvem nadstropju tik pri stopnjicah soba. V tej sobi se nastani za časa volitve volivni štab magistratne stranke, zastavlja volivcem pot, peha jih v sobo in z volivnimi listki se vrše jako zanimive reči. Magistrat odstopa te sobe svoji stranki, policajsi se morajo za volivno dobo umakniti iz nje. Sedaj pa vprašamo: Ali se s tem ne vmešava magistrat v volitve? Ali se je „Mestni dom“ iz denarja vseh davkoplačevalcev za to zidal, da se na ta način streže posamezni stranki? O tem še ni izpregovorjena zadnja beseda!

Ij Serenado priredil je včeraj ob 8. uri zvečer pevski zbor vojakov 17. pešpolka g. stotniku Josipu Stainlu pred stanovanjem v Nunskih ulicah št. 8. Imenovani je bil namreč odlikovan z vojaškimi zasluznim križcem. — Presenečen in ganjen vsled ovacije se je odlikovanec z iskrenimi besedami zahvaljeval pevcem in pričujočemu vojaštvu. Gosp. stotnik Stainl je kot poveljnik blaga duša ter pri svojih podložnih čislanih in priljubljen, kar mu priča prirejena ovacija. Takih poveljnikov bi bilo želeli še več! Da vedó njegove zasluge ceniti tudi v višjih in Najvišjih krogih, to izpričuje po deljeno mu odlikovanje.

Ij Umrl so Marija Vihtelič, šivilja, 20 let, Škofje ulice 2. — Antonija Inglič, soproga ognjeničarja, stara 67 let. — Slavka Oražen, delavčeva hči 8 mesecev, Cesta na loko 18. V bolnici: Marije Križnar, gostija 75 let. — Fran Likar, rudar, 67 let. — Josip Mikolič, črevljarski vajenec.

Ij Imenovan je za učitelja na tukajšnji obrtno strokovni šoli kipar gospod Alojzij Repič.

Ij Umrl je v Dubrovniku nadporočnik 27. pešpolka Viktor Rupert.

Ij Potresna opozovalnica je danes zjutraj ob 5. uri 27. min. zabeležila odaljeno potresno tresenje.

Ij Slovensko gledališče v Ljubljani je imelo ravnokar v pretekli sezoni 110.415 K prometa.

Ij Obletnica potresa. Od leta 1895. do l. 1905. so demolirali v Ljubljani 151 hiš. Zgrajenih je bilo 378 hiš.

Ij Iz zapore izpuščen. Bivšega preglednika električne cestne železnice, Pavla Kavška, ki je bil od dne 29. marca t. l. pri tukajšnjem deželnem sodišču zaradi afere s soprogo trgovca Jebračina v preiskovalnem zaporu, so spustili dne 12. t. m. iz zapore.

Ij Plačilo, kakršnega gostilničar ni maral. Včeraj zvečer je prišel v Bevčevo gostilno na Dunajski cesti delavec Peter Stele iz Podboršta pri Kamniku. Najedel se je in napil, potem pa od-

šel, ne da bi bil plačal. Ko je skočil gostilničar za njim in ga opomnil na plačilo, je Stele potegnil iz žepa odprt nož rekoč „po gobe eno, če čuš“. Gostilničar je na to stopil nazaj v gostilno, Stele jo je pa pihpal. V Subicovih ulicah se je posrečilo policijskemu stražniku ga dobiti in aretovati. Stele je odsedel že petletno ječo radi uboja.

Ij Prodaja najdenin. V prostori mestne blagajne ljubljanske prodajale se bodo prihodnji ponedeljek ob treh na javni dražbi najdenine, za katere se v določenem roku ni oglasil ne lastnik in ne najditelj. Vsi predmeti so cenjeni približno na 200 K.

Ij Neprevidna voznika. Mesarska vajenca Mihael Jeršin in Artur Smuc sta vozila včeraj popoldne po Karlovske cesti tako naglo, da nista mogla ukrotiti konja, ki je zavil na Vožarsko pot, kjer je zadel z ojem v okno posestnice g. Marneve. Napravila sta 10 K škode.

Ij Okradeni brivec. K brivskemu mojstru g. Rudolfu Anderwaldu sta se prišla striči dva mlada dečka, ki sta bila slabo oblečena. Ko sta odšla, je mojster pogrešil škarje na stroj, vredne 10 K.

Ij Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer koncert pri „Iliriji“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 40 vin.

Ij Razmere pri c. kr. okrajnem sodišču. Praes. 982 6/5. Slavnemu uredništvu „Slovenca“ v Ljubljani. V smislu § 19 tisk. zak. se zaprosi, da sprejmete glede na v vašem listu z dne 10. apr. 1905, št. 82 prijavljeno notico „Razmere pri c. kr. okr. sodišču“ sledeči popravek: Ni res, da si je morala dotična gospodična sama nabaviti pisalni stroj ter da se je morala v pogodbi, s katero je bila kot uslužbenka justice sprejeta, odpovedati vsaki lastninski pravici do kupljenega pisalnega stroja in ni res, da je to pogodbo predsedstvo nadsodišča v Gradcu odobrilo. — Res pa je sledeče: Pri deželnem sodišču je bila razpisana služba pisarja. Za to je presila tudi dotična gospodična. Ker se pa ženske moči ne sprejemajo kot navadne pisarke, je navedla v prošnji, da si hoče nabaviti sama pisalni stroj ter ga plačati od svojega zaslužka v mesečnih obrokih. Le ta prošnja se je predložila predsedstvu c. kr. nadsodišča v Gradcu, ki je edino le dovolilo, da se sme prosilka pod tem pogojem sprejeti namesto pisarja. Pisalni stroj preide takoj v last gospodične, ko bo do mesečnih obrokih plačan C. kr. deželne sodnije predsedstvo v Ljubljani, dne 13. aprila 1905. Pajk.

Ij „Podporno društvo delavcev in delavk c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani“ je imelo danes ob 5. popoldne svoj občni zbor v „Unionu“. Poročilo še priobčimo.

Ij Izgubljene in najdene reči. G. učitelj Henrik Ludvig je našel zlat ščipalnik. Solska učenka Olga Lilpopova je izgubila zlat uhan. G. Justina Staretova je pa izgubila prost bankovec za 10 K.

Štajerske novice.

š **Celjski nemškutarji** so sklenili, da stavbo „nemške hiše“ odlože za 6 let, ker so se zbal odpora nemških gostilničarjev in ker — nimajo dovolj denarja. Konsum nemških celjskih uradnikov je fuč.

š **Poratne obravnave v Celju** se prične 8. maja.

š **Ljutomerska okolica, pozor!** Ljutomerski nemškutarji hočejo razširiti svojo ponemčevalno šolo in za to je pričakovati, da se zopet začne lov na slovenske otroke iz okolice Slovenski stariši, ne dajte svojih otrok poneumnovati.

š **„Blažena“ nemščina.** Nekje v Slov. goricah je prišel zidarski delovodja h kmetu, kateri ga je naprosil zaradi nekakega dela. V kmetovi hiši je bilo zbranih tudi nekaj drugih ljudi. Zidar ga nagovori v slovenskem jeziku, toda kmet se mu odreže: „Tuns mitn mir pisl deutsch puschkurirn, das werden Lüdi po bihi maje fersteen.“ Taki so naši nemškutarji, vedno trobijo nemškutarji, vedno trobijo nemški rog, potem pa še nemški ne znajo. Bogu se usmili! Heul!

š **Nesreča.** V jareninski župniji se je vrli narodni posestnik Franc Sekol v četrtek, dne 6. t. m. precej močno na licu z nožem ranil. Šel je v hram, na pragu se izpodtakne ter pade na nož. K sreči pa je z roko zamahnil, drugače bi si bil zasadil nož ravno v srce.

š **Ptujski trgovci** postajajo zopet drzni. V nemških častnikih pozivljajo, da se naj odstranijo vsi slovenski napis, katere imajo nad svojimi prodajalnici. Kakor se bodo trgovci branili slovenskih napisov, take se bo slovensko ljudstvo ogibalo njihovih trgovin.

Književnost in umetnost.

* „Katoliški Obzorik“ II. zvezek IX letnika je ravnokar izšel in bo razposlan.

* **Kruoi na Spodnjem Stajerskem.** Maribor, 1905. Založil Murski. Tisek tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Str. 68. — Ta demorodna knjižica ima kot uvod zgodovinsko razpravo g. Fr. Kovačiča o političnem razmerju med avstrijskimi deželami in Ogrsko v 17. stoletju. Razprava je jako poučna; popisuje borbe med Ferdinandom in Zapoljo, bitke pri Sv. Gothardu, na to pa obsejane prepire med Stajersko, Hrvaško in Ogrsko. Za turško nadlogo je prišla madjarska nadloga, ki se je obnovila v drugi obliki leta 1848 — Nato sledi rajnega Matija Slevčevca spis o Kruoih. Svoje ime so dobili od tega, ker se je najprej več kot 10.000 ogrskih kmetov vzdignilo, da gredo nad Turka in so si pripeli križ (crux) na rame. A njihov vodja Jurij Dosa jih je naukskal proti grajščinam, da se začeli ropati in sicer ne le grajščakom, ampak tudi kmetom. Premagal jih je 1683 župnik Pernat, kar nam kaže pridejana slika. A sledili so še poznejša leta roparski napadi Kruoi, ki se v podrobnostih naštevajo. Zadnji napad je bil l. 1704. — Cena jako priporočljivi knjižici je le 30 vin.

* **Aljaž med Čehi.** O Vel. noči prirede gojenci nadškofijskega konvikta v Kromerizu na Moravskem koncert slovenskih skladateljev. Izmed slovenskih bodo peli Aljažovo „Dneva nam pripelji žar“, ki je prvokrat izšla v knjigi ljubljanskih bogoslovcev „Za resnico“; ponatisnjena je bila tudi v lastni Aljaževi zbirki „Štirinajst zborov“, ki je g. skladatelj izdal v jeseni minulega leta. Pri tej priliki bodo priredili tudi kratka predavanja o skladateljih, katerih dela bodo na programu. Cast vrlim mladim Čehom! — Ali bi ne kazalo, podobne koncerte prirediti tudi na Slovenskem? Širšemu občinstvu so slavni komponisti sorodnih slovenskih narodov malodane popolnoma tuji! Tudi se razen hrvaških med slovensko mladino prepeva le malo slovenskih pesmi! Slovenska pesem naj bi postala med naredom popularna vsaj toliko, kakor je med Nemci!

Razne stvari.

Najnovejše.

Grof Sternberg je vložil tožbo proti dr. Kramarju.

Velika stavka. V Limoges u stavka 100.00 delavcev porcelana.

Obravnava proti dunajskemu listu „Zeit“. „Zeit“ pravi, da je svetnik Gutmann vrgel pri včerajšnji obravnavi puško v koruzo, ker je odstopil od tožbe predno so bile zaslišane priče, katera je predlagala „Zeit“.

Kako Turki plačujejo. V Carigradu je avstrijski pešnik Pavel Konc vsled naročila napravil kočijo za sultanov dvor. Ko je zahteval plačilo, je dal Fehim paša pretpsti njega in njegovo rodbino. Sedaj je v tej zadevi nastopil avstrijski poslanik v Carigradu.

Mater je z davil v Korneuburgu 37 let stari pijani Janez Kramer.

Gluhonemi nasilnež. Gluhonemi Janez Vampel je služil za hlapca pri lincezu Pezdirju v Vnanjih Goricah. Vampel je napadel gospodarja in ga znatno poškodoval. Obsojen je bil na šest tednov ječe.

Strossmayerjev pogreb.

Iz Djakova poročajo: Včeraj ponoči je dežilo. Ob 7. uri zjutraj je dež prenehal in nastalo je lepo vreme. Ob 8. uri zjutraj je bila stolna cerkev že popolnoma natlačena deputacij iz vseh krajev slovenske zemlje. — Ob sarkofagu so ostali kot častna straža vseučiliščniki s sabljami in hrvaški „Sekoli“. Društvo je bilo navzočih nad 402 s 13 zastavami. Pred cerkvijo se je nagromadil narod, tužen, ožaloščen. Navzočih je bilo okolu 100 duhovnikov. Ob 9. uri je daroval sveto mašo zagrebški nadškof Posilović. Ob 10. uri je pričel govoriti sarajevski nadškof Stadler. Govor je imel za podlago Strossmayerjev krasen izrek „Sve za vjerno i domovinu“. Stadler je dejal: „Toj je devizi ostao vjerando zadnjega daha. Potvrđuju te nebrojena djela Strossmayerova. Ustali su dušmani, da učine krivicu Strossmayeru. Htjedoše prikazati, da nije bio vazda vjernim sinom Svetoj Stolicu. To je Strossmayer sam svojim cilim životom iradom, svakom rieči i svakoj zgodi najsajnije oprovrgao. Veliki je pokojnik vazda bio najposlušniji sin pape. Sledimo Strossmayera. Neka nam uvijek bude najsjajnijim uzorom djelotvorne ljubavi spram vjere i domovine. Tako će se hrvatski narod odužiti za nebrojena slavna djela, što ih je veliki pokojnik doprineo na žrtveniksvetevjere, dom i roda“. Pogreb se je nato razvrstil preko Strossmayerjevega trga. Ko so velikega biskupa položili v kriptu, so šla društva, korporacije in deputacije pred stolnico, kjer so se

posloville od Strossmayerja. Govoril je tudi dr. Triller v imenu deputacije občinskega sveta ljubljanskega. Po raznih govorih so pela društva žalostinke. Ves pogreb je bil končan šele ob 1. uri popoldne. Ob 1. uri je bil v škofijski palači obed, h kateremu so bili povabljeni le načelniki glavnih deputacij.

Telefonska in brzajavna poročila.

Zagreb, 15. aprila. Današnja maša zadušnica je bila velikanska manifestacija zabrebškega občinstva za umrlega biskupa Strossmayerja. Društva in korporacije so šle v slovesnem sprevodu v cerkev. Trgovci so imeli zaprte prodajalne. Bilo je zbranega na tisoče naroda. Župan je odredil, da je zadušnici prisostovala tudi šolska mladina. Po maši je bila svečana akademija v veliki dvorani „Hrvatskega Doma“.

Trst, 15. aprila. Železničarjem je vzeta občinska volivna pravica. Veliko veselje v liberalnem taboru.

Budimpešta, 15. aprila. Danes je poslanska zbornica z veliko večino sprejela Eötvösov grajalni predlog proti Tiszi in bivšemu predsedniku Percelu. Za predlog so glasovali tudi desidenti. Tisza je izjavil, da je nepotreben predlog, naj vlada izroči vse akte, s katerimi je bila Perczlu zvišana penzija, ker to vlada sama stori. Nato je Tisza predložil akte.

Sofija, 15. aprila. Vsled dijaških nemirov je do daljne odredbe vseučilišče zatvorjeno.

Carigrad, 15. aprila. Preiskava o napadu grških vstašev v Zagariceniju je doglala, da je bilo 8 hiš politih s petrolejem in zažganih. 59 rodbin je bilo oropanih in deloma tudi masakriranih.

Cannes, 15. aprila. Vojvodinja Cecilija Meklenburg-Sverinska, nevesta nemškega prestolonaslednika, je odpotovala v Nemčijo.

Peterburg, 15. aprila. Prihodnji teden bodo končana preddela o carjevem reskriptu, nakar bodo predložena ministstvu, ki bo pred velike nočjo izdalo svoje načrte.

Peterburg, 15. aprila. Tu so pričeli stavkati delavci v luki.

Peterburg, 15. aprila. Pri zadnjem zborovanju cementnih tovarnarjev je naznanil predsednik, da se potrjena določila ženskega inženirskega zavoda z dvema oddelkoma, in sicer kemično-električnega in stavbinsko tehničnega. Za zbiranje sredstev se bo organizirala posebna družba. Predsednik je voščil bodočim kolegijam vse dobro.

Peterburg, 15. aprila. General Balzanov, novi poveljnik tretje ruske armade, bo jutri odpotoval na bojišče.

Peterburg, 15. aprila. 30.000 Japoncev je došlo 350 vrst južao od Siping-taja. Rusi so šli naprej do Sviananci in Šantufu. Peti strelski polk ruski je baje prodril japonske vrste in je prišel v okolico Kirina.

London, 15. aprila. Vožnja ruskega baltiškega brodovja vzbuja v Tokiu veliko zanimanje. Japonska se je obrnila do vseh oblasti, da ohranijo popolno nevtralnost, če jo prekršijo, bo Japonska storila potrebne odredbe.

London, 15. aprila. „Varjag“, kate-rega so Rusi 8. februarja l. l. sami pri Čemulpu potopili, bo 19. t. m. zopet dvignjen.

Tokio, 15. aprila. Iz Pekina so vsi guvernerji južnokitajskih obmorskih pokrajin dobili povelje, naj, če bodo Rusi hoteli se ustaviti ondi, zavzamejo nasprotno stališče.

Peterburg, 15. apr. Kapitan Klado bo odposlan na bojišče kot poveljnik reških parnikov.

London, 15. aprila. Ameriška križarica „Cincinnati“ je odplula iz Sangaja, najbrže k Filipinskim otokom, kjer se utegne združiti vse tihomorsko brodovje. Japonci so v Mafunškem pristanišču proglasili vojno stanje, kar kaže, da so Mafung izbrali za temelj brodovju. Pristanišče je prostorno in zavarovano. Če misli Roždestvenski skozi Formoški preliv, bi utegnil biti zdaj 700 vrst severno od Ribiških otokov.

Saigon, 15. aprila. Ruska bolniška ladja „Orel“ je bila dva dni tu, nakar je odplula. Vzela je seboj 700 ton premoga, francoske bolniške strežnice, zdravila in

zdravnike. Zdravniki se dejali, da je cilj ruskemu brodovju Vladivostok.

Pariz, 15. aprila. Rusko baltiško brodovje plove dalje proti severu. „Echo de Paris“ poroča, da Roždestvensky plove proti Formesi, kjer se koncentrira Togovo brodovje. Od svojega odhoda iz madagaskarskega vodovja Roždestvensky ni nič brzajavil ruskemu mornariškemu ministrstvu. Zadnja njegova brzajavka se je glasila: „Pred bitko Vam ne bom nič brzajavil. Če me premaga Togo, izveste od njega, če pa jaz Toga premagam, Vam sporočim.“

Magdeburg, 15. aprila. Rusko vojno ministrstvo je naročilo tu za en in pol milijona rub. konserv z določilom, da jih mora dobiti do 1. septembra. Ta rok povzroča splošno senzacijo.

Tržno poročilo.

Sladkor. Dosedanje povišanje cen je prenehalo, ker so tovarne nadaljne ponudbe ustavile, staro blago pa tendira neizpremenjeno mirno.

Kava. Kupčija se suče samo okoli dopolnitve izprodane zaloge in je ostala brez znatnih izprememb, vsled česar so tudi cene stare.

Moka. Vsled praznikov se je močno dvignil promet, ter se jako živahno razvija pri neizpremenjenih cenah.

Otrobi. Konsum je še vedno jako živahen, popraševanje jako močno.

Olje. Cene so postale trdnjše, vsled boljšega odjema; računati je še na povišanje.

Riž. Kakor je posneti iz celega trznega položaja je pričakovati kmalu povišanja cen, ter je tudi upati na povoljnije kupčije gotovih vrst.

Špirit. Vedno odjenjajoče cene, ki jih označujejo uprav kot umetne, se še niso izpremenile; pogreša se še vedno boljše kupčije.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
14	9. zveč.	733,5	+10,3	sl. svzh.	jasno	
	7. zjutr.	732,7	+3,5	brevzetr.	„	0,0
15	2. pop.	730,6	+16,6	sl. sever.	„	

Srednja včerajšnja temp. +10,6°, norm. +9,5°.

Tržna poročila

od dne 14. aprila 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 17:36 do 17:38; riž za april 14:50 do 14:52; oves za april 13:80 do 13:82; koroza za maj 14:92 do 14:94.

Pšenica; ponudbe srednje, povpraševanje piclo, vzdržano. — Prodaja 10.000 met. stotov, nespremenjeno. — Druga žita vzdržano — Vreme: lepo.

Pravo ljudsko domače sredstvo, ki ga mnogo rodbin rabi iz lekarne B. FRAGNERJA, c. kr. dvornega založnika v Pragi, slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To je pač najboljši dokaz za njegovo izborno učinkovanje. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši. 431 D b 7-2

Proti je francovo-varski

protinu

Natalie-vrelec

Lithion-kiselina

po kliničkih in zdravniških avtoritetah preskušen in jako ugodno odobren.

Prednosti: ima najmenjši apna! Vseučelno žene na vodo! ima prav posebno prijeten okus!

Dohi se v vseh zalozah mineralnih vod in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francovo-varski razpošiljalnici mineralnih vod.

Ponos vaše gospodinjine je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavojce s imenom „KATHREINER“.

Blawatsch & Co. 1905

Seydlin

Najbolje za zobe.

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je na jboljše in najpripravnejše sredstvo za polsreženje in bronžiranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši lesk in trajnost. Tudi bronzni prašek se dobi v prodajalnicah oljnatih barv tvrdke **BEATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanke ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 5242 12-9

Poslano.*)

Dopisniku „Jesenških Glasov“ v „Slovenskem Narodu“ z dne 3. t. m.

Akoravno Vas ne poznam, Vam hočem le povedati, da mi naš gospod župnik Janez Zabukovec, nobenih sredstev ni dal in dovolil, s katerimi bi bil jaz agitiral, temveč da jaz še pred agitacijo ž njim govoril nisem. Šele ko sem v nedeljo 19. marca t. l. podpisani protest več domačih posestnikov županu Klinarju izročil, sem res v ponedeljek dne 20. marca z gospodom župnikom osebno govoril. Kar sem pa isti dan z njim govoril, Vas popolnoma nič ne briga, kakor tudi mene ne, kar ste Vi isti dan na „pošti z vašimi pristaši kovali. Neumevno se mi zdi, da se Vi samo za mojo stranko brigate, in mislite, da bomo mi spali, ko Vi žanjete. Nikoli in nikoli ne, z vsemi dovoljenimi sredstvi bodem še nadalje deloval, da rešimo pred pogubo savsko stranko in ako me Vi tisoč in tisočkrat vlačite po „Jesenški straži“ in Slov. Narodu, si bodem samo v čast štel, da mi je zopet priložnost dana se za pravice proti Vam bojevati.

Kdor pa tukajšnje savske in jeseniške razmere pozna, mora pa sam, ako je pravičen človek, pripoznati, zakaj se tu gre! —! Nadalje ako pa mislite gosp. župnika Janeza Zabukovca radi mese blatiti, Vam pa le toliko povem, da je on v moji začetvi popolnoma neolžhen in ga tedaj v miru pustite.

Sava, meseca aprila 1905.

Anton Pongratz
tovarniški uradnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.

Lipoglavskim faranom sem dolžan pojasnilo, katero pričubujem v naslednjem:

Franciška Zupančič, (nekoliko nad 40 let stara sestra lipoglavskega cerkvenega ključarja) je pred dvema letoma govorila, da sem jaz tako dogovorjen, da mora mlada Franciška Predalič (Habetova) postati moja postrežnica. S kakšnimi pristavki je Franciška Zupančič to govorila, si vsak lahko misli. Kar je Franciška Zupančič govorila ni bilo res. Jaz sem bil takrat tako dogovorjen, da mi mora le neki dvanajstletni otrok stredci in hrano nositi iz gostilne. Šele ko sem po raznih znamenjih spoznal, da obrekovanju noče biti konec, šele tedaj sem ukazal, da mi mora vsako jed sam cerkovnik prinesiti iz gostilne. Vse to je bilo takrat, ko so moja nad 60 let stara teta odšli od mene na svoj dom gospodinjit. Takrat druge kuharice tudi najeti nisem mogel. S teto sva se namreč domenila da bom teti plačal 600-1000 kron, ako jih ne vzamem več k sebi. Ta dogovor je imel toliko več pomena, ker sem bil že takrat namenjen, da v kratkem zapustim župniško službo. Obrekovanje, katero je sprožila Franciška Zupančič, je bilo vzrok, da nisem nič več mogel prav opravljati svoje službe. Ravno to obrekovanje je bilo vzrok, da sem postal za službo nezmožen. Dolgo časa nisimo vedeli, da je to obrekovanje izšlo od Franciške Zupančič. Šele lani o Božiču je Franciška Zupančič to jokajoč pripoznala v lipoglavskem župnem uradu vprčo g. z. Jožefa Solarja. Takrat je Franciška Zupančič tudi pripoznala, da je ona tisti človek, ki je za lipoglavsko cerkev skrivaj (!!) kupil dva lustra po 60 kron v zadostilo za obrekovanje, namerjeno proti meni. Po postavi sem dolžan vso to reč razglasiti, ker zaradi svojega stanu moram braniti svoje ime. — Kakor nisem nikdar maral daril Franciške Zupančič, tako tudi nisem maral daril Franciške Predalič. V Habetovo hišo pa sploh nikdar stopiti nisem hotel. Vendar nočem reči, da je katera teh dveh ženskih hudobna. Vkljub vsemu temu pravim, da so lipoglavski farani splošno vse hvale vredni in da so lahko zgled drugim faranom.

Janez Godec,
župnik v pokouju.

746 1-1

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Preblagorodnemu gosp. Janezu Mencingerju po domače Maticelj-u bivšemu tesarskemu pomočniku, sedaj jeseniškemu gospodu odborniku

na Savi hš. št. 109.

Na Vaše „Poslano“ v „Slov. Narodu“, z dne prvega aprila 1905, katero sicer ni na Vašem zelniku izraslo, ampak se je porodilo le v puhli glavici znanega mi pisarčka v Ljubljani, Vam s tem hočem odgovoriti in to le, da Vam dokažem, kako se dopis s pametjo tepe.

Maticelj! Jeseniški lažliberalci zmedli so Vam menda že tako razsodnost, da sami sebi ne verjamete, kar podpisujete v „Narodu“, kajti Vi pravite: kdor trdi, da so Vas jeseniški agitatorji zaprli v Ratečanov hlev, je lažnik in obrekovalec. — Dobro! Jaz prisežem in dokažem s pričami, da so Vas res zaprli, dokažem Vam nadalje, s pričami, da so Vas res zaprli, dokažem Vam nadalje s pričami, da ste Vi sami dva dni po tem pravili pri nas in v Mencingerjevi gostilni, da je to gola resnica; v enem obeh slučajev Vam tedaj ostane na čelu madež neresnice. — Da bi ne bilo res, potem ste govorili neresnice pri nas in v gostilni Mencinger-ja, ako so Vas pa res zaprli, potem ste govorili neresnico v „Poslanem“. In jaz odločno trdim, da je neresnično Vaše „Poslano“.

Sicer Vas pa najodkritosrčneje pomilujem, ker so Vas neki izkoriščevalci zgolj iz strankarskih namenov tako daleč pripravili, da pri vsi svoji starosti ne razločujete dobro od slabega.

Sava ob Jesenicah, mes. aprila 1905.

777 1-1

Rozman Peter
tovarniški delavec.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Odprto pismo na uredništvo „Jesenške Straže“ v roke Andreja Severja v Kranju.

Na dopise v Vašem listu z dne 1. tega meseca št. 18, Vam odgovorim sledeče. Ni res, da bi bil jaz hodil okoli ljudi po Hrušici in lovil podpise za protest proti izvanredni občinski seji in izvolitvi častnih tržanov s pretvezo, da bo morala občina plačati vsem častnim tržanom potne stroške, ko bodo prišli volit, da se jim bo moralo poleg tega izplačati 10.000 gld. itd., nadalje, da sem naletel pri nekaterih ženskah na odpor in da sem si znal pomagati. „Hudič babji, če nočeš podpisati, te bom pa jaz“, in nato tudi tako storil.

Res je pa, da sem hodil po Hrušici in pobiral podpise, a teh besed nikoli nabil nisem, tudi nič grozil z denarjem, ali ponarejal podpise itd. Res je pa tudi, da nikjer nisem naletel na odpor, temveč povsod so me prav prijazno sprejeli in tudi protest brez odpora podpisali. Kako Vi potem pridete do teh neresničnih trditve? Ne vem? In s tistim pa, ki je te neresnice iztrosil, se bodeva v kratkem videla. Nadalje je tudi izmišljeno, da sem jaz delavstvu, da bi bilo bolj navdušeno, obljubil razne udobnosti: kakor najmanj po enkrat na teden promenadne koncerte itd. in s tem pokazal, kako znam s tujim denarjem računati.

Meni ni potreba delavstvu ničesar obljubovati, ker jaz tudi nikakih udobnosti za delavstvo v rokah nimam, delavci si prirajajo namreč sami promenadne koncerte itd. in tudi godbo vsak proti plačilu dobó. Res pa je, da jaz jako varčno in vestno s tujim denarjem računam, in da se do danes še nihče ni pritožil kakor samo Vi! Ali sem Vam mar kaj dolžan?

Navedite mi le eno samo pričo, da je le pičica res, kar ste Vi o meni pisarili!

Ako bi Vaš list imel pred ljudstvom več ugleda, bi bil jaz res užaljen, tako si pa mislim, da me „Jesenška Straža“ ne more razžaliti temmanj, ker prizadeto delavstvo samo ve, kaj je res, in da je „Jesenška Straža“ pisala neresnico.

Svetoval Vam bi pa le, da vržete v koš Vašo masno službo kot urednik „Jesenške Straže“, če ne se Vam res zna enkrat pripetiti, da boste neprostovoljno Vaše grehe obžalovali in tako postali nesrečna žrtev opravljivecev.

Jesenice, meseca aprila 1905.

776 1-1

Anton Pongratz,
tovarniški uradnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Parni stroj in kotel

se poceni proda pri

A. Petrin-u

v Ljubljani, Hrenove ulice 8.

785 3-1

✠

Globoko potrjim srcem naznanjajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene soproge ozir. matere, tašče in stare matere, gospe

Antonije Inglič

ki je po kratki bolezni, dne 14. aprila ob 10. uri zvečer v 67. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb se vrši v nedeljo, 16. aprila ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Sodniške ul. št. 4 na pokopališče k sv. Krištofu. 784

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi Marijinega oznanenja.

Ljubljana, 15. aprila 1905.

Fran Inglič, c. in kr. ognjar v pok. soprog, *Aleks. Inglič*, c. kr. deželno plač. blagajnik, sin; *Fani Kristan* roj. *Inglič*, hči; *Alojzija Inglič* roj. *Pogačnik*, sinaha; *Edvard Kristan*, zet; *Fran* in *Anton Inglič*, vnuka.

Zahvala. 780

Povodom bridke izgube edine hčerke

Marije Škrlj

od premnogo strani izraženo mi sožalje in za mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu, izrekam tem potom mojo najiskrenjšo zahvalo.

Zahvalim se častiti svetni duhovščini, oo. kapucinom, kakor tudi dekliški Marijini družbi škofjeleški za spremstvo in ginljivo petje, dalje tudi vsem prijateljem in znancem, da so blagi pokojnici izkazali zadnjo čast.

Na Suhu pri Škofji Loki,
14. aprila 1905.

Marija Škrlj,
posestnica.

Vabilo
na

IX. redni občni zbor

„Kmetijske hranilnice in posojilnice v Staremtrgu pri Ložu“

registrovane zadrage z neomejeno zavezo kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 7. maja 1905, ob 3. uri popoldne v prostorih konsumnega društva v Staremtrgu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Polaganje računov.
3. Odobrenje računov.
4. Volitev odbora.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Raznoterosti.

K obilni udeležbi vabi p. n. ude

odbor.

Vabilo
k

občnemu zboru

„Posojilnice v Zagorju ob Savi“

registrovane zadrage z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil

dne 24. aprila 1905 ob 4. uri popoldne v posojilnični pisarni.

VSPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za leto 1904.
3. Volitev načelstva in preglednika.
4. Poročilo o reviziji zveznega revizorja.
5. Slučajnosti.

783 **Načelstvo.**

Lepo stanovanje

v solčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta, ter s porabo perilnice in del vrta je na „Dunajski cesti št. 60“ maj-terminom za oddati. 786 5-1

Pes

majhen, črn, ki stiši na ime „Fido“ (fidel), se je dne 14. aprila izgubil; kdor ga je našel, naj ga odda proti primerni nagradi pri g. Rovšek-u, podobarju v Ljubljani, Kolodvorske ulice. 770 1-1

Mednarodna panorama
Ljubljana, Pogačarjev trg.

Največji fotoplastički umetniški zavod na svetu.

Danes v soboto, 15. aprila 1905: 765

Zadnji dan razstave

Zanimiv izprehod po svetovni razstavi v

St. Luis-u

Najnovije in najlepše kar se je doslej ustvarilo na tem polju.

V nedeljo 15. aprila do vstv. sobote 22. aprila: Velezanimivo potovanje po obljubljeni deželi.

Jeruzalem.

Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Mlekar,
oženjen, brez majhnih otrok za prevažanje mleka v Ljubljano,

kateri je trezen in pošten, se tako j sprejme. Mesečna plača za oba 36 gld., prsto stanovanje in drva ter 1 1/2 litra mleka na dan. Ponudbe z dobrimi izprijčevali sprejema Karol Lenče na Laverci p Ljubljani. 773 (1)

Popolno prepričan
da je lekarnarja

Thierry-a Balsam in centif masilo

p. vseh notr. boleznih, influenza, katarih, krčih in vnetjih vseh vrst, slabostih, motenj prebavi, ranah, abscesih in telesnih poškodbah itd. nedosežno uspešno sredstvo. Vam pojasni pri naročilu balsama ali na željo posebej brezplačno poslaša knjilica s tisoč izvir. zahvalnih pism kot domači svetovalec. 12 mal. ali 9 dvojnih stekl. balsama 5 kron, 60 malih ali 30 dvojnih steklenic K 14. — Dražn. centifolijevskega masila franko 3 K 60 vin. Prosim nasloviti na lekarnarja A. THIERRY v Pregradi pri Rogaški-Slatini. — Povar. in razprod. ponarejalj se sodnijsko zasledujejo.

1856 52-23

Hiša

z vsemi gospodarskimi poslopji ter orodjem in živino, kakor tudi 12 oral njiv in 4 oral travnikov, 10 oral gozda se takoj proda iz proste roke po zelo ugodnih cenah. 703 (3-2)

Več se poizve pri lastniku Andreju Ingliču, Selo 11, pri Ljubljani.

Priporoča se za vsa podobarska dela

Josip Šubic 519 10-10

podobar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko. Delo priznано. o o o o Cene nizke.

Strešno cement-opeko

pričnem kmalu izdelovati. Kdor jo potrebuje, naj se oglasi osebno ali pismeno pri Mihaelu Lakota, št. 61 pri Novaku p. Mojstrana, Gorenjsko. 597 2-2

Restavracija „Drenikov vrh“.

Ob pričetku sezije usoja si udano podpisani slavnemu občinstvu naznanjati, da bodem točil garantirano pristna vina, kakor cviček iz krške okolice kupljen v pokuševalni kleti, dalje belo staro vino iz kleti prevzv. gospoda biskupa Strossmayer-ja Djakovo, kakor tudi pristna goriško rebuljo. — Pivo gosp. bratov Koslerjev. — Izborna mrzla in gorka kuhinja, dobra kava in čokolada.

K obilnemu posetu vabi 741 5-2

Alojzij Rus
restavrater na „Drenikovem vrhu“.

Po svetu.

Leta po zraku. Iz San Francisco v Ameriki poročajo: Profesor John Montgomery od vseučilišča Santa Clara v countyju Santa Cruz, izdelal je letalni stroj v popolni obliki ptice. S strojem je priredil že tri vzlete. Da so stroj dvignili do gotove višine, upotrebili so s toplim zrakom napolnjen zrakoplov. Motor letalnega stroja tehtal je 42 funtov in zrakoplovec se je s pomočjo zrakoplova dvignil v višino 800 čevljev. Pri tem je bil pa prenervozen in ni aparat krmil tako, da je v velikih krogih letel proti zemlji, kamor je srečno prišel. Drugi vzlet je pa bil popolnoma uspešen. Zrakoplov se je dvignil 2500 čevljev visoko, na kar ga je profesor s svojim letalnim strojem ostavil in letel v gracioznem krogu proti vetru, nato je nekaj časa mirno stal v zraku in se pričel v krogih bližati zemlji. Pri tretjem vzletu letal je stroj v višini 3000 čevljev, kakor velika ptica v velikih krogih navzgor in navzdol, nakar se je spustil na zemljo na istem mestu, na katerem je vzletel. — Če je res.

Protest učenk. Bojaželne gojenke nekega dekliškega zavoda so priredile nekega večera zanimivo mačjo godbo svoji predstojnici, ki jim je prepovedala obiskati neko predstavo. Užaljene gospice so prihiteli ponoči iz svojih sob v lahki obleki na dolge hodnike, v rokah je imela vsaka podzglavno blazino, ki jo je prej nekoliko z nožem narezala. Med upitjem in vriskanjem so se jele nežne gospice tolči in pretepali po kodrastih svojih glavicah, da je perje iz perjanice letelo daleč na okrog. Drugi oddelek pa je dajal bojujočim se Amaconkam poguma s tem, da je neusmiljeno udrihal po tipkah 6 glasov rjev ter s tem izvajal instrumentom grozne glasove. Prestrašena je prihitela predstojnica v družbi učiteljic mirit vročekrvne mlade Američanke. Po dolgih debatah so gojenke končale svojo bitko. Voditeljica zavoda je seveda priporočila raznim staršem, naj vzamejo iz zavoda svoje prehude hčerke.

Slavnostna dvorana za 52. katoliški shod v Strasburgu. Mesto Strasburg je brezplačno odstopilo odboru katoliškega shoda velik prostor, kjer naj se zgradi slavnostna dvorana. Ta prostor leži blizu kolodvora in je v neposredni zvezi z električno mestno železnico in s pevsko hišo, kjer bodo nekatera zborovanja in vse seje odborov. Stavbeni podjetnik se je zavezal zgraditi leseno slavnostno lopo, ki bo imelo 3900 kvadratnih metrov in bo popolnoma dovršena 15. avgusta. Po načrtu bo slavnostna lopa dolga 75 metrov, široka pa 40 metrov. Prostor bo visok 15 40 m, stranske pritlične zgradbe pa 6 95 metrov. Preskrbljeno je za stenografe, za prostore, kjer bodo predsednik, govornik in poročevalci. Vse odprtine za svetlobo in prezračevanje bodo prevlečene z lahko presojno bombaževino. Okna v pročelju bodo okrašena s transparentnimi slikarjami, ki bodo predstavljala Vatikan in strasburški Münster. Pokrili bodo lopo s platno z lesnimi okvirji. Poleg te lope bodo postavili na jugozahodni strani prostor, ki bo 25 metrov dolg, kjer bode buffet. Zgradili bodo tudi 15 metrov dolg prostor za pošto in brzovaj. Tako bo prostora za vse udeležence, ki bodo prihiteli avgusta meseca iz vseh delov katoliškega sveta.

Kako je nastal Ben-Hur? General Lewis Wallace je bil versko indiferenten in je sveto pismo poznal le površno, ko je jel pisati Ben-Hura, knjigo, ki s tako globoko religioznostjo slika pojav krščanstva v dobi propadajočega rimskega cesarstva. Toda predno je bil skončal svojo povest, je postal veren kristjan, ko se je vedno bolj seznanjal z osebami svojega romana, ko je vedno bolj prodiral v bistvo verskih stremiljenj tedanje dobe in spoznal misterioznost nauka in življenja Gospodovega. General je svoj rokopis predelal več kot tridesetkrat in ko ga je odposlal založniku, ni bilo na manuskriptu ničesar več popravljenega, ampak vse je bilo lepo spisano z rdečo tinto. Prvi načrt svojega romana je spisal Wallace na škirlno ploščico; tako je lahko vedno popravil, brisal in zaznamoval nove motive. To je večkrat prepisal in je bil pri tem tako skrben, da je vse uprav kaligrafiral. Wallace je zasnoval načrt za Ben Hura, ko je bil guverner v Novi Mehiki; ko pa je končal prve tri oddelke, so mu tako malo ugajali, da je opustil nadaljevanje. Leto pozneje je srečal na nekem potovanju v železniškem vozu Colonel Roberta g. Ingersolla, ki je bil zelo veren in je govoril generalu o lepoti svetega pisma in o potrebi prenovljenja verske misli; Wallace se je pri tem spomnil svojega načrta in sklenil dokončati roman. Sedaj je jel študirati sveto pismo sistematiško in temeljito. V petih letih je Wallace dovršil svoje delo, ki ga je stalo toliko truda. Večkrat je cel dan zapisal en sam stavek in ga je drugi dan zopet izpremenil ali pa celo črta. Tako si je zaslužil vsestransko pohvalo in založnik Harper Brothers je v par mesecih prodal že pol milijona izvodov.

Stari trg števil. 1.

Pozor!

Stari trg števil. 1.

Zaradi drugega podjetja opustim svojo

manufakturno trgovino

in bodem odslej razprodajal po izvanredno znižanih cenah vse v trgovini se nahajajoče predmete, suknenega modnega in perilnega blaga, platno za rjuhe, najboljše cvilhe za matrace, kovtre, koce, tepihe in preproge itd.

Blago je vseskozi sveže in zanesljivo dobro.

645 — 3

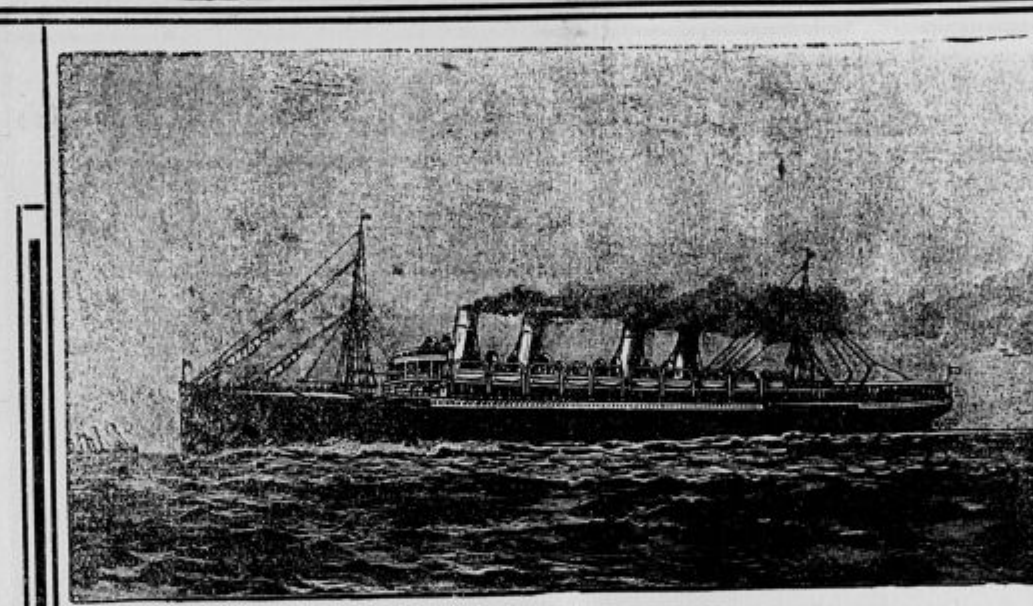
S spoštovanjem **Franc Dolenc** Stari trg števil. 1.

Slaščičarna, kavarna in pekarna
Jakob Zalaznik
Stari trg števil. 21.

Slav. občinstvu priporočam ob priliki
velikonočnih praznikov
svojo veliko zalogo različnih cukrenih, kakor tudi galanterijskih pirhov. V zalogi imam v veliki izbiri domača in inozemska vina v steklenicah, najfinerše likerje, pravi Maraskin iz Zadra, Benediktinec, Alaš in druge.
Vsak dan sveži
šarklji, pince in titole.
Sveže blago!

Po naročilu izgotavljam tudi raznovrstne
potice
mandeljnov, rozinov, medene, orehove itd.
V kavarni
se dobiva bela in črna kava, čaj, fini likerji i. t. d.
Točna postrežba!

Filijalke:
Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.

Iz Ljubljane v New York
Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja
Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene amer. železnic.
Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35
1361 36 nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Otvoritev restavracije.
Naznanjam, da sem prevzel in otvoril staroznano restavracijo
„pri Levu“
po domače „na Pergerš“, Marije Terezije cesta.
Točil bom najboljši dolenski cviček, fini štajerski rizling ter raznovrstna druga vina iz soda in v steklenicah.
Posebno opozarjam na večkrat na dan sveže nastavljeno puntigamsko marčno in bavarsko pivo iz sodčka in v steklenicah.
Ob vsakem dnevnem času postregel bom z okusno goriko in mrzlo kuhinjo.
Na razpolago imam velik salon za društva kakor tudi druge prijazne prostore za manjše družbe.
Postrežba točna, cene nizke.
Priporočam se slav. občinstvu za obilen obisk
Alozij Kos, restavrat.
717 3—3

Najboljša, najlepša in najcenejša ura sedanjosti

Prave Roskopf-double-zlate Savonnet remontoir s sidro

so najnovejše Roskopf-ure. Te ure imajo izborno in zamamčeno, precizno kolesje s sidro so dvojno pokrite s 3 zelo močnimi plašči iz double-zlata z avtomatičnim pokrovom. Double zlato je zlatu podobna kovina, ki nikdar ne izgubi podobnosti. Te ure splošno občudujejo radi krasne izvršitve in se nerazlikujejo od pravih zlatih ur.

Cena 5 gld.

K temu primerna dvojna veržica za gospode iz double-zlata gld. 1'50. Vsaki uri je priloženo triletno pismeno jamstvo. — Pošilja proti povzetju Josip Splerinš, Dunaj I., Postgasse 2 51. 406 10—7

letno pismeno jamstvo. — Pošilja proti povzetju Josip Splerinš, Dunaj I., Postgasse 2 51. 406 10—7

A. Kracmer zaloga klavirjev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča **popolno zalogo kratkih klavirjev mignonov in pianin**

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah Pregraj klavirji, solidno in zaračunavajo uječenejšo.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stingl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, abirajo in izvršuje se podlaganje s usnjem strokovnjaško in preskrbno in zaračunavajo uječenejšo. 1517 52—31

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznana niti evropski celine ter je velika tovarna srebrnih prisiljena, oddati svojo zalogo zgot. proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

- gld. 6'60 in sicer:
- 6 komadov najfinerših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za peklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor;
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko pat. srebro je znano, je skopi in skozi bela kovina, ki obdrži boje srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavozujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in najnikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovajska in priložnostna darila kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v 1489 46

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Čistilni prašek za njo 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). Izveček iz pohvalnih pisem.

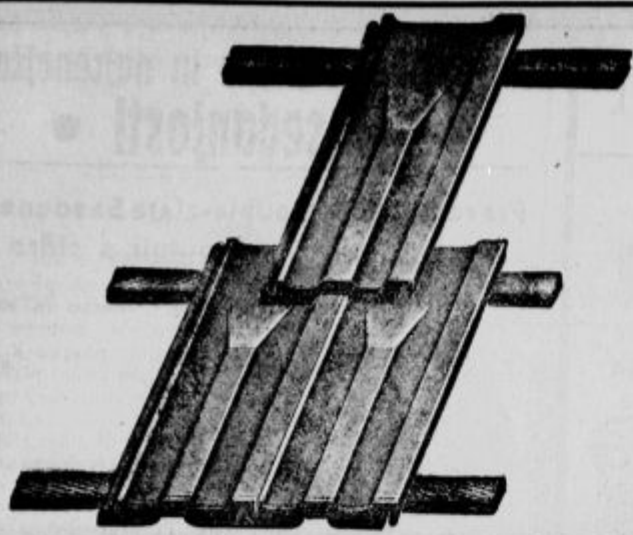
Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro jako zadovoljen. Ljubljana

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku. S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.

Kamil Böhm, okrožni in tovarniški sodnik.

S poslanim namiznim orožjem sem zelo zadovoljen. — Mihael Kovačević, ravnatelj pomo. n. uradov. Sarajevo. — Sarajevo 22. okt. 1904

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

742 40-1

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Pomladanska in Jesenska doba
1905. 343 40-15

Pristno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 dolg, zad. za kompl. obleko za gospo (suknja, hlače, telovnik) stane le

K 7, 8, 10 iz dobre K 12, K 14 iz boljše K 16, K 18 iz finejše K 21 iz najboljše

volne

En kupon (kos) za črno salon obleko K 20, kakor tudi blago za površnike, turist loden, sviln. kamgarne razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana tovarniška zaloga za sukno

Segel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajamč. pošiljatev po vzoru. Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Hočete li dolgo živeti

In se veseliti dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno urejeno prebavo.

Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

1078 27-11

Germanovi življenjski esenci

ki se vporablja z največjim uspehom pri: pomanjkanju slasti, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgašči, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zaprtju, haemorrhoidih (zlati žili) Po preobitem obedi, posebno po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa. Ker izločuje vse slabe sokove iz telesa, deluje kričistilno in ima radi popolne neškodljivosti prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravlja iz najfinejših in izbrano najboljših rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled česar ga radi zavživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.

Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdravniške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno Germanova življenjska esenca iz lekarnarne „Crnega orla“ v Belovaru, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa nobeno ne dosega dobrote prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem kartonu popolno ime tvrdke: Lekarna „Pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru (Hrvaško), kamor naj se naslavljajo tudi vse pošne pošiljave. Cena steklenici K 1'40; po pošti ne manj kot dve steklenici. Za zavijanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej. Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o uporabi zastoj.

Germanovo življenjsko esenco moram trpečemu človeštvu kar najbolje priporočiti, ker sem se večkrat prepričal sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo priporočil, o njenem izbornem učinku. Edmund Medeotti, župnik, Trojstvo, Hrvat. Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas, sta mi prav dobro pomagali, pošljite mi še 6 stekl. Peter Gradinač, vpok. župnik, Gradec, Zinzendorf. Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželenega učinka kot Germanova življenjska esenca. Andrej Zizek, Sv. Ana na Krembergu. Prosim, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na potu popolnega ozdravljenja. Apolonija Haberl, Semrich pri Peggau, Štaj.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notraje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želočnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14'60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barentinčić, učitelj; Janko Kjsur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. Mestna lekarna, Zagreb, Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 191 20-11

Zdravje je največje bogastvo!

Novosti

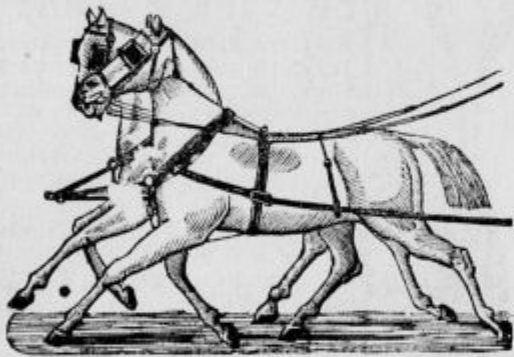
1647 29

modnega
svilenega blaga
in
nakitja
največja izbora

pri

Alojziju Persché

Pred Škofljo št. 21. Ljubljana.

JOSIP STUPICA

jermerar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi kakor tudi vse druge konjske potrebščine. 541 4

Cene nizke.

Zahtevajte pri nakupu

871 60-68

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Martin Klemenčič
umetno pohištveno in stavb. mizarstvo.
Delavnica: Zaloga:
Vrhulka, Stara cesta 101 Ljubljana, Trž. cesta 47.

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v nabavo najraznovrstnejšega pohištva po 713 3-3 najnižjih cenah.

2 visoki omari (sifonier)	K 35.—
2 posteljnaka	14.—
2 nočni omarici	14.—
1 umivalna miza	13.—
1 sobna miza	6.—

Torej popolna hišna oprava po najnovjšem slogu le K 82.—

Prodaja

raznovrstne zarezne in zidne opeke po nizki ceni pri Angelu Aita opekarna DRAGA-IG pri Ljubljani. 318 6-4

lščem 708 (3-2)

majhno stanovanje

za 2 osebi v sredini mesta, l. nadstropje, z 1 sobo in kuhinjo, za avgustov termin. Ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

Fr. Wagner

mizarski mojster
Ljubljana, Gradišče 6

se priporoča slav. občinstvu v izdelovanje prodajalnih, pohištvenih in kuhinjskih oprav ter vsa druga mizarska dela in popravila, kakor tudi polaganje in čiščenje parketov.

Izdeluje se hitro, natančno, trpežno in po najnižjih cenah.

Sprejme se tudi mizarski vajenec s hrano.

580 4

VREDNOST

Maggijsva odlikovanja: 4 velike odlike, 26 zl. svetinj, 6 častnih diplom, 5 častnih odlik. Šestkrat izvan tekmovanja, m. dr. 1889 in 1900 na par. svet. razstavi. (J. Maggi, razsojevalec.)

okusne hrane ni odvisna le od večjega užitka kake jedi, kajti čim okusnejša je hrana, tem lažje se prebavlja in tem bolje se izkoristijo v nji se nahajajoče redilne snovi. Ta dejstva pojasnjujejo vspeh

Maggijsve juhe in jedilne zabele.

Ta je za skrbno gospodinjstvo staroznana, ceno sredstvo, ki more z njim pridati krepak, prijeten okus slabi juhi bouillonom, omakam ter sočivju, jajčnim jedilom in dr. Ker je zelo izdatno, naj se je ne vzame preveč. Priden naj se šele pripravljeno jedi. — Dobiva se po vseh trgovinah s kolonialnim n delikatesnim blagom in drožerijah v steklenicah po 50 v., (na novo napolnjeno 40 v.). 582 6

Prva hrvaška tvornica žaluzij, rolet, lesenih in železnih zavojnih rolet za izložbe in portale

G. Skrbić
ZAGREB, Ilica 40
priporoča
svoje priznane
solidne, točne
in cene proiz-
vode.

276
12-5

Centki zastoj in franko.

Ernest Hammerschmidt^a nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.
trgovina železnin in kovin
Ljubljana, Prešernove ulice šte. 50.

Velika zaloga kuhinjskega orodja
in hišne oprave

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve,
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Opomiral odlikovan s prvimi darili

31 26-9

Vedno najnovejši
gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiери morete dobiti le
pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,
urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,
nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda
Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Ohranitev zdravega
želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

1/2 steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARILO!
Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga
lekarne **B. FRAGNER-JA** v PRAGI,
c. in. kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogeč Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 2 56 se pošlje velika steklenica in za K 1 50 mala stekla na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayr. 431 b (20-4)

Zahvala in priporočilo.

Preselivši se iz gostilne pri „Levu“
v gostilno k „Novemu svetu“,
Marije Terezije cesta št. 14

se najtoplejše zahvaljujem za obilno mi doslej izkazano zaupanje ter prosim obenem za mnogobrojen poset v novi gostilni.

Prejkoslej bom skrbel za dobro kuhinjo in pristno priznano izbornost, potom deželne kleti nabavljeno pijačo.

Ob poletni dobi imam na razpolago lep senčnat vrt s kegljiščem in igriščem.

Abonentom znižane cene!
Z najodličnejšim spoštovanjem

697 3-3
Valentin Mrak.

Priljubljenim šolskih in drugih slavnosti na znanje!
Prva izvirna slovenska spevoigra
„Letni časi“
je v tisku in zagleda kmalu
luč sveta. 629 4-4

GISSHÜBLER
naravnos
alkalična kislina

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim vspehom rabi pri boleznih:
motenem prebavljenju,
elodnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slast do jedi, zgaglitd., ter
katarih v sapilih,
zaslizenju, kašlju in hripavosti.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
gostilnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
Zaloga pri Mihael Kastnerju in Peter Lasenik-u
Ljubljani 32 52-14

Odlikovano
z zlato kolajno in
častno diplomo
v Parizu.

ANTON PRESKER
603 104-8

krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiери po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

V najem se da
velika baraka
719 3-8

pripravna za trgovino, pekarijo, gostilno, prenočišča,
in stanovanja. — Zraven 12 m dolg hram za vino in
pivo in drugi za gospodarstvo potrebni prostori ter
velik vrt. — Baraka je v bližini kolodvora nove železnice Podbrdo-Gorica.

Naslov pove upravnistvo „Slovenca.“

Franc Jožefov grenki vrelec
„pravi reprezentant kislih vodâ“.
1049 15-15
V. medc. oddelek splošne bolnišnice na Dunaju.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v me-tu in na deželi kot priznano rečino in fino po najnižjih cenah.

1966 62-22

Cementna zarezna strošna opoka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti

1012 Patentirana v 30 državah. 52-43
Trpežnejša in lahkajša streha, kakor iz vsake druge vrste strošnih (opek iz ilovica.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementna, Glince pri Ljubljani.

Nikakih slivh las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1098 52-43

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Viteku & Comp., Praga**, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogueriji **A. Korbarja**.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priloga

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša avečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

1009 52-44

Fr. Šupevc

priloga veččastni duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škitalih in škitalih v poljubni veli
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi voski
in suho satojve, po kolikor mogoče visoki ceni.
Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in
pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priloga:

železo, ploščevino, nosilke in
šine, cement, storje, strešni
papir, vozne plachte, gumate
cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,
štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
delstvo, poljedelske stroje, kuh-
injske oprave, kositarjeve
posode domačega trpežnega
izdelka.

Velika (zaloga) izbora
pristno pozlačenih na-
grobnih križev.

Postrežba točna!
Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih
s. kr. državnih uradnikov.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice 12

priloga slav. občinstvu in spošt. gos-
tilničarjem svoje izborni marčno in
na bavarški način

varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu
z najvišjim odlikovanjem grand prix in
1008 zlato kolajno. 52-45

Ustanovljena leta 1854.

Zdravilnica z mrzlo vodo po Knelpovem načinu

v Krapini

(last slob. i kraj povelj. trga Krapine.)

Otvorjeno celo leto

Srednje milo podnebje, mesto obdano od obronkov
štajerskih alp, obdarjeno z divnimi krasotami, pri-
kazuje gledavcu bujne prizore. — Pri mrzlici se
dajejo bolnikom tople omorikove in ogljično-
kisle kopeli, masaža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba
-- obrniti na kopališko opravo, postrežba cena. --

607 20-4

Zahvala in priporočilo!

Slavnemu p. n. občinstvu, osobito svojim stalnim gostom
se najtopleje zahvaljujem za dosedanjo mi izkazano zaupanje

v gostilni „Novi svet“

ter obenem naznanjam, da sem prevzel dobro znano in najlepšo poletno
restavracijo na „Zelenem hribu“

tik Dolenjskega kolodvora, ki jo otvorim dne 9. aprila t. l.

Zagotavljam, da bom vsestransko skrbel v svoji novi
restavraciji za dobro in točno postrežbo, raznovrstna pristna
vina iz najbolj slovečih vinskih gor in vedno sveže marčno
Aurovo pivo. Na razpolago bodo vedno dobra, gorka in
mrzla jedila. Dobiva se kosilo in večerja ob znižani ceni;
vedno sveža bela in črna kava, čokolada, kakao, čaj, mleko,
sirovo maslo, več vrst močnatih jedil itd. — Na razpolago
so sobe za tujce, posebno pripravno za Dolenjce, poleg
restavracije najlepši senčnat vrt za priredbo koncertov in
vrtnih veselic, posebno pripraven za društva; na novo ure-
jeno kegljišče, ki se bo oddajalo tudi kegljiškim družbam.

Za obilni bistvin naklonjenost se najtopleje priporoča

710 3-2

Franc Remic restavrater.

„The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu

podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Aktivna družbe 31. decembra leta 1903	K 208.669.245—
Letni dohodek na premijah in obrestih v letu 1903	„ 31.994.339—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna naku- pila itd. od družbinega obstoja (1848)	469.518.100 —
Tekom leta 1903 je izdala družba 5613 pogodb o kapitalu	„ 42.992.712—

Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala
naslednje vrednosti:

Zalog družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je znašal dne 14. aprila 1904	K 26.416.938-10
Posestvo na Dunaju	„ 1.050.000 —
Posestvo v Pragi	„ 490.000 —
Izplačana posojila zavarovancem	„ 3.605.734-13
	K 31.562.672-23

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi
ponudbene obrazce daje brezplačno

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Ljubljani

GVIDON ZESCHKO, Franc Jožefa cesta šte. 17.

NB. Tu se sprejmo tudi izvedeni potovalci in zastopniki.

1241 12-7

Anversa
New York

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“ RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
ljenih, novih brzoparnikih te solidne
družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v
torek dopoldne da prestopite pravočasno
na barko v soboto zjutraj. Naši parniki —
Finland Kronland, Vaderland, Zealand vozi-
jo do New Yorka osem dni. To je priložnost. Ujud-
nost, snaga in zdrava hrana je na njih
pri nas prvo in zadnje. Red Star.

581 4

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v skat-
lah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarnarje, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 5 nov.,
Dnevno razpoštjanje.

6 mesecev na poizkušnjo!

3 mesece kredit! Popolno zastopni!

in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
tvrdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 407 10-7

v popolno zadovoljnost

svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
rikansko, antimagnetiško, sistem

Samo

fl. 2-25

z

veržico

in fute-
ralom

Roskopf=patent=rem.

uro s sidrom št. 99

s plombo

v črnem init. jeklen. ali
v belnem okroju, pat. email
kazalščice, 36 ur idelo, natanč-
no repasirano s triletnim pri-
mernim jamstvom, v furalom
iz jelenine, z nikeln. veržico
in privescem za ceno gl. 2-25,
3 komadov gl. 6-50, 6 kom.
gl. 12-50. Ista ura s dvojnimi
pokrovom gl. 3-50. Cene si-
stem „Roskopf“-ure, brez
plombe, kakoršne prodajajo
mali urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali
zamenja dovoljena
tudi po 6 mesecih v
Pošilja proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej.

nekuparjenemu stanu. —

Prva tovarna ur

Hanns Konrad

v Mostu (Brux) št.

1099, (Češko.)

c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznalmi
pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZA KROJA-
ČE IN SVILE-
LJUBLJANA

na oglin Zidovskih ulic in Dvorakova
trga. 146 86

Pri nakupovanju
suknenega
in manufakturnega
blaga
se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

250 52-10

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Zahtevajte

brezplačno in franko
svoj ilustrovani cenik z več
ko 600 podobami

in zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad
tovarna za oro in izvozna trgovina
Most št. 955, Celko

gl. d. 250.

Sprejme učencec

za jermenarski in torbarski obrt.

734 1-3 Poljanska cesta 24.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam,
da izdelujem vsake vrste

sode in kadi

in popravljam tudi staro posodo kakršne-
koli vrste te stroke solidno in po najnižji
ceni.

Za obilna naročila se priporoča

613 3-3 Ivan Pire, sodar
v Dravljah p. št. Vid nad Ljubljano.

Postranski zaslužek.

Stara, med najboljše šteta avstrijska
življenska zavarovalnica namešča povsod
ugledne in spoštovane osebe obojega spola
kot zastopnike ali pa kot zaupne sotrudnike.
Malo truda, pa dosti zaslužka. Primerno
zlasti za uradnike, učitelje, trgovce, poto-
valce itd. — Reflektantje naj naznanijo svoj
naslov upravnštvu tega lista pod šifro „Pe-
šten in dober zaslužek“.

565 5-4

Zanesljivo in pošteno

745 3-2
deklet vajeno hišnih opravil se sprejme
po dogovoru v službo.

Prednost ima izvežbana v šivanju.
Kje, pove iz prijaznosti upravnštvu Slovenca.

Brzobjav!

Anton Schuster
Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča novosti v
konfekciji za dame
in deklice, bluže in
deške obleke, mo-
dno blago za dame
in gospode, voile,
satin, levantin, pre-
proge, najboljše
platno, Chiffon pe-
rilo in kravate za
gospode.

469 15-6

Solidno blago! Nizke cene!

Vzorci na zahtevanje poštne prasti.

Karol Zupančič

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko

izdelovatelj žičnih (drahtenih) tkanin ter pletenin in trgovina s
sifarskim, rešetarskim in lesenim blagom

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje pletenine in žice, pletene s strojem po uzorih,
za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kurnike, golobjake; mreže za presejanje gra-
moza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo medene, poeljene in železne tkanine
za stroje, mlino, okna, line, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen)
v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mlino, kape za ogrebanje čebel,
pokrivala za jedila, razno leseno (suho) robo itd. po najnižji ceni.

621 5-4

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Pozor!

Opozorjam slavno občinstvo, da
g. Viktor Scheicher nima pooblastila
za me denar sprejemati ter vsled tega
plačil nanj ne priznam.

Ivan Zakotnik

753 3-3 tesarski podjetnik v Ljubljani.

Proda se iz proste roke

lepa nova hiša,

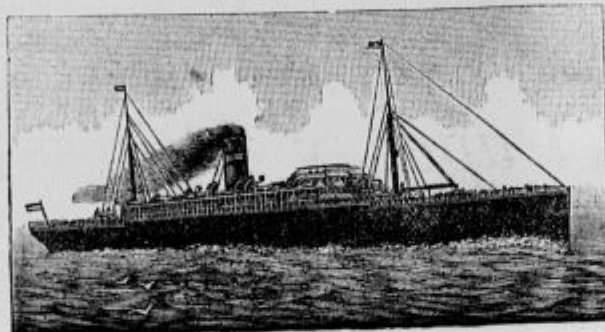
priljubljena za vsak obrt in ima 2 njive s
travnikom, obokan hlev in mlatilni pod in
vrt okoli hiše oddaljeno en četrt ure od
postaje. — Pojasnila daje g.

624 3-8

Ferdinand Hanžič

v Hrašah št. 23 pošta Lesce Gorenjsko.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

za

Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

468 43-6

(na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Knjigarna

J. Krajec nasl.

v Rudolfovem

priporoča iz lastne zaloge

spise **Krištofa Šmida.**

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Satt-
ner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi
natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. Pridni Janezek in hudobni Mihec. Posl. F. Flor. Hro-
vat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu. Posl. P. Hu-
golin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko
vezan 40, trdo 60 v.
- VI. Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60,
trdo 80 v.
- VII. Jagnje. — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko ve-
zan 70, trdo 90 v.
- VIII. Pirhl. — Ivan, turški soženj. — Krščanska obitelj
(družina). Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor.
Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko
vezan 60, trdo 80 v.
- XI. Najboljša dedščina. — Leseni križ. Posl. P. F. Hrovat.
Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo
v Ljubljani. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Name-
njeni so naši mladini ter so bili čestokrat pri-
poročeni od raznih strani. Primerni so kot darilo
ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje ve-
žemo v primerno obliko.

Ljudska pesmarica

za nabožno eno- in dvoglasno
petje v cerkvi, šoli in doma

je izšla in obsega na 200 straneh do
80 najbolj priljubljenih pesmi, kratke
mašne molitve in trojne litanije.

Cena:

mehko vezana 60 vin., lično v platno
z rudečo obrezo 1 K, šagrin-platno z
zlatno obrezo 1 K 40 vin. — Po pošti
10 vin. več.

Izšlo je tudi „Spremljevanje k
ljudski pesmarici“. Dobi se samo
vezano in stane 4 K. — Po pošti 30 v. več.

Naroča se v prodajalni „Katoliškega
tiskovnega društva“ v LJUBLJANI.

„Ljudska pesmarica“ naj bi našla pot
v vsako krepotno družbo, v vsako
družino!

„Ljudska pesmarica“ je odobrena in
priporočena od petih knezoškofjskih
ordinarijatov.

Hlodov

vsake vrste, kakor dolžine in od
20 cm. naprej debelosti

kupi se

proti takojšnji gotovini, začeniši od
20. t. m. — Povabi se torej vse na-
pravitelje hlo dov, kakor tudi posest-
nike gojzdov, naj se obrnejo s pis-
meno ponudbo za kolikor si boji
blaga na tvrdo

255 b (11)

Anton Deghenghi v Ljubljani.

672 3-3

Enonadstropna hiša

z velikim sadnim in zelenjadnim

vrstom kakor tudi gospodar-
skim poslopjem
se takoj proda.

Več pove upravnštvu „Slovenca“.

Slikarski, podobarski in pozlatarski
pomočniki dobé takoj trajno delo.

Pismene ali ustmene ponudbe sprejema
Peter Rutar, Osilnica, Kranjsko.

758 2-1

Semenski ribniški fižol.

Dobi se naprodaj v Škofji Loki pri
Guzelj-u, po domače: pri Balant-u.

Cena po dogovoru. 752 3-2

1^a mašč

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franko
688 (29-6) Lad. Urban i dr. Praga-Žižkov.

Dobro ohranjen

725 3-3

glasovir

se radi selltve ceno proda.

Naslov in ceno pove upravnštvu.

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pritikli-
nami se odda v najem. Odda se tudi
hlev z zraven spadajočimi prostori;
vsako zase ali vse skupaj.

Proda se tudi

celo posestvo

in sicer hiše šte. 32 in 33 v Hra-
deckega vasi s stranskimi poslopji,
dalje njivo, travnikom pred hišo, vrtom
in gozdom poleg hiše.

Lastnik prodaja iz proste roke
zaradi preselitve ter se izvedo po-
jasnila pri njem.

643 4-3

Važno! Za Važno!
gospodinja, trgovca in živinorejca.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, kornine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potreščine, kirurški aparati vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, voski in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod iz soli za kopal. 52-89

Oblasti. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburške ulice 3.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo
Hidralične vidre in sesalke

1055 52-43

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroji, obhajilne mize, ograje na mizovozu, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne kviže, štedilnike, strelivo, železne okna, železne stenske stole itd.

Specijaliteta: valjasti zastori in sočinske plachte po najnovšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Naprodaj

je 25 stavbenih prostorov ležečih ob bodoči novi cesti med sedanjo veliko cesto in državno železnico, nasproti ljudski šoli v Šiški.

Več se izve pri odvetniku Ivan P. Vencajz-u v Ljubljani, Dunajska cesta 718 3-3 v Medjatovi hiši.

C. kr. rudniški zdravnik

dr. Milan Papež v Idriji

stanuje v novo zidani erarični hiši št. 328.

Zdravniška ordinacija

od 9.—10. ure dopoldne in od 2.—3. ure popoldne.

722 3-2

Razpis o oddaji šolske stavbe.

V svrhu oddaje zgradbe šolskega poslopja pri sv. Petru v Ljubljani bo 27. aprila t. l. ob 4. uri popoldne v občinski pisarni v Mostah pri Ljubljani vršila se

ofertna obravnava.

Stavbena dela so proračunjena:

1. Zidarska in težaška dela	K 28010 — h
2. Železje	" 4993 — "
3. Kamnoseška dela	" 1875 05 "
4. Tesarska dela	" 6660 — "
5. Kleparska dela	" 1133 90 "
6. Mizarska dela	" 5432 — "
7. Ključavničarska dela	" 3897 90 "
8. Plesarska dela	" 1291 — "
9. Lončarska dela	" 1030 — "
10. Steklarska dela	" 1032 20 "
11. Slikarska dela	" 195 — "
12. Za druge malenkostne naprave	" 489 95 "

Skupaj . . . K 56000 — h

Vsak ponudnik mora vložiti 10% varščine. Načrti, troškovniki in stavbeni pogoji so razgrnjeni pri županstvu v Mostah poleg Ljubljane do dneva ofertne obravnave na splošni vpogled.

Krajni šolski svet pri sv. Petru v Ljubljani,

dne 4. aprila 1905.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poročtvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po

2 52-15

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 5.245.845.40.

Stanje hran. vlog K 5.089.883.14. Denarni promet K 23.806.306.40. Stanje rez. zaklada K 98.238.41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

52-21
Vence. Trakove.
Benedikt, Ljubljana.

Največja izbira
najaoljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno Jamstvo.

Lastna delavnica za poprave.

60 52-14

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in vozniimi kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Kot zanesljive ure priporočam posebno „Union“.

Franc Čuden

urar in eksportna tvrdka, zaloga srebrnice in zlatine, delničar „Družbe prvih tov. ur „Union“ v Genovi, Glashütte in Bielu, priporoča svojo bogato zalogo

ženinom in nevestam.

Vsakdo naj zahteva najnovejši cenilnik za stonj in poštnine prosto. 256 52-9

Kot zanesljive ure priporočam posebno „Union“.

AVGUST REPIČ

sodar

LJUBLJANA (v Trnovem) izdeluje, prodaja in popravlja vsako vrstne

SODE po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 52-44

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz-a

v Ljubljani

priporoča: pristni rični, pšenični in mlečni kruh, pecivo h kavi, bričke, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.

1051 52-45

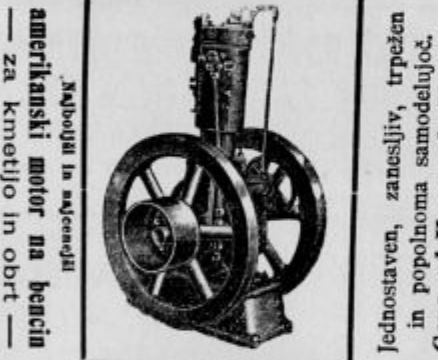
Na dan štirikrat sveže pecivo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam preskrbi. 1254 Dobivajo se najbolje pri 52-39

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji kakor: mlatilnice, slamoreznice, vratila, čistilnice, mlini za sadje in grozdje, preše itd. Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.

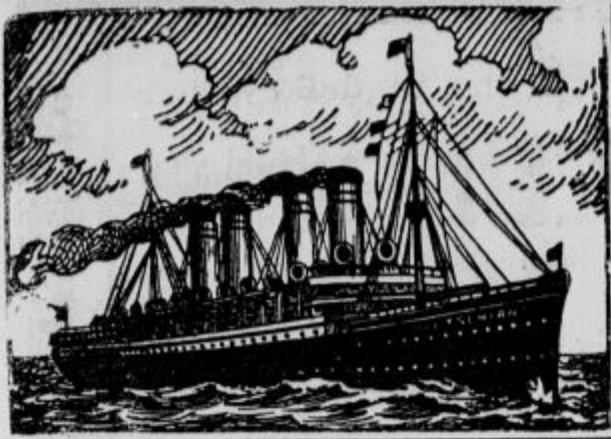
Ceniki na razpolago.

Pozor!

Prijatelj iz mesta in dežele ne zamudi stopiti mimogrede sredi mesta v staroznano gostilno G. Auerjevih dedičev

pri „helem konjičku“ v Wolfovih ulicah. — Tam dobiš vedno sveže izbrano marčno pivo iz domače pivovarne, kakor tudi mnogo vrstna naravna prisna vina in dobro kuhinjo. Skrbi se za točno postrežbo in solidno ceno.

J. Spunt, gostilničar.
155 52-12

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v

Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu. 1503 52-32

Izvrstna sigurna vožnja z brzo-
parniki samo **6 dni.**

Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**

31 Dunajska cesta 31 KRANJCI

Gostilna

se odda

v najem

pod ugodnim pogojem.

Več pové **JOSIP AMAN**, gostilničar
v Ljubljani na Bregu šte. 18.

782 2-1

Dunaj-

ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče
in želodčni krč utešujoče priznано uspešno ljud-
sko zdravilno sredstvo. Steklenca 20 vin., 6
steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Škat-
ljica 70 vin. — Dobita se v lekarni **Mardet-
schlaegerja**, kemika **pri zlatem orlu** v
Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg želez-
nega mo-tu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
veno zavarov.): **Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna**
voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
Ada-pomada. 42-5

Zavod za rezanje sekiric
(Notenstecherei)

J. POTOBSKY

v GRACU, Annenstrasse 35

se priporoča gospodom profesorjem in orga-
nizmom za vsa v godbeno stroko spadajoča
dela v najtočnejšo izvršitev. 735 3-1

Več delavcev se išče

v kamnolomu

v Podpeči pri Borovnici.

Povpraša naj se pri **Jožefu Svete**
istotam. 769 2-1

Dobro znana, stara

gostilna

na Dolenjski cesti

763 se odda 3-2

s 1. majem v najem.

Poizve se v pivovarni Auer.

Zaloga čevljev

Julija Štor v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna,
skrbna izvršitev
po vseh cenah.

771 52-1

Julija Štor

Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

Radi

izredno prenapoljenega skladišča prodajam vse blago pod
lastno ceno:

Obleke za gospode, dečke in otroke

iz najmodernejšega blaga in najlepše prirojene. Izvirni angleški po-
vršniki in športne suknje najnovejših modnih barv, kakor tudi an-
gleški modni telovniki od 3 K naprej. 733 6-1
Istotako velika izbira klobukov in slamnikov, srajc in kravat.

Damske volnene obleke

najnovejše fačone že od 10- K, kakor tudi jopiči, paletoti, mantile,
plašči, krila, bluže najnovejšega kroja po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek **O. Bernatovič, Ljubljana.**

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand Prix“ v svetovni razstavi St. Louis 1904.

Zahtevajte le

Globus - čistilni izoleček

kakor kaže slika

ker se ponuja mnogo slabih ponarejanj.

Edini tovarnar: Fric Schulz ml. akc. dr., Heb in Lipsko.

Največje gledališče sedanjosti

Traber-jev svetovni muzej

737 1-1 z nad 1000 znanstvenih predstav

dojde sem v nekaj dneh in se nastani v velikanskem šotoru v
Lattermannovem drevoredu.

Razpis službe.

Pri „Prvi kranjski mizarski zadrugi v Št. Vidu pri Ljubljani“,
registrovani zadrugi z omejeno zavezo, je oddati služba

knjigovodje in poslovodje.

Zahteva se vsestransko zmožnost v trgovini in knjigovodstvu, ter
zmožnost slovenskega in nemškega jezika.

Oziralno se bode le na prosilce poštenega delavnega in treznega
značaja.

Prednost imajo prosilci, ki imajo tudi boljšo strokovno izobrazbo v
mizarski obrti. 740 1-1

Primerno dobra plača po dogovoru.

Prošnje, podprte s spričevali dosedanjega službovanja, itd. je vložiti
pri „Zadružni zvezi“ v Ljubljani do 30. aprila t. l.

Načelstvo.

Razglas.

Drugi živinski semenj v Cerknem na Goriškem v tekočem letu je
radi Velikonočnih praznikov 25. aprila, t. j. sv. Marka dan.

Cerkno, dne 13. aprila 1905.

A. Kosmač, župan.

„Andropogon“ (Iznajditelj P. Herr-

mann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, ka-
teru ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena
in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in
781 1-1 odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravi rabi že čez 4 do 5 tednov opazi
močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-
velih aopt svoj nekdanjo naravno brado. — Mnogoštevilna priznanja.
Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani,
A. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust!

Razglas.

Podpisani okrajni cestni odbor razpisuje

== ofertno obravnavo ==

zaradi oddaje poprave ločenske okrajne ceste št. 50 pri Hočevarjevem ma-
rofu po predložem načrtu in troškovniku.

Dotične pismene ponudbe se bodo sprejemale do 4. maja t. l. do
12. ure opoldne. Ponudba mora obsežati: ime, priimek, poklic in stano-
vanje, ponudbo v številkah in besedah, ter mora biti z 1 K kolekovana.

Načrti, pogoji in troškovnik se lahko ogledajo vsak dan ob uradnih
urah pri županstvu Šmihel-Štopiče v Kandiji.

Okrajni cestni odbor Rudolfovo,

dne 31. marca 1905.

Načelnik:
Jos. Zurc.

727 2-1 Slaščičarna J. GOTTHARD Ljubljana

na Starem trgu šte. 6.

Za Veliko noč! Izborne pince in potice, najfinejše torte in pecivo.

Najnižje cene! Veliko novosti! Najnižje cene!

Mickiewicz in Vegova torta, o Krasne bonboniere in atrape.

Prekupovalce opozarjam posebno na svoje pince, ki so izdelane izborno.

Dajem znaten popust!

Originalni **SINGER**

Pazite na tvorniško znamko.

šivalni stroji.

SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje.
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 6.

399 20-6

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-19

suknena, platnena in perilna blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

„Pri dobrem pastirju“

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

V soboto 4. marca pričeni 400 104-13

pride na prostovoljno prodajo

najnovije blago za damske pomladne obleke, svilen blago za bluze, paleta- in dežne plašče, ca. 200. kom narejenih svilenih bluz od gl. 3-50 višje; fini francoski batisti in perilni zefiri od 16 kr. dalje. Posteljne preproge in garniture, peluche preproge od gl. 1-65 višje; perilo za gospode in dame radi

popolne opustitve trgovine.

Ker se blago naglo razprodaja, ne razpošiljamo nikakih vzorcev, nasprotno si pa vsako blago lahko ogleda.

Cepljene ameriške trte

lepo zaraščene in dobro vkoreninjene in sicer: Laški rizling, mali rizling, traminac, silvanec, bela in rdeča žlahtnina, portugizer, moslavec, muškatelec in Wildbacher priporoča po nizkih cenah: **Franjo Thaler**, vinogradnik pri Št. Ilju v Slov. goricah. (Štaj.)

Naročila sprejemam že zdaj. 2140 16-15

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1
zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom

priporoča: 471 6

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorjo za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči, kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno, pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnojnico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za mlekarno, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga **slamareznic**, mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, trijerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočije. Semena za poljedelce, poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in fibris za izdelovanje ščeti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Kdor je vajen piti kakao, naj v svoj prid poizkusi novo vrsto

Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO

ki zaradi svoje neznatne točnosti ne moti prebavljanja, ampak je jako lahko prebaven.

Kandol-kakao

ima mimo vseh drugih kakaovskih vrst vrhatega to odlično prednost, da je ob **najboljšem okusu** dokaj cenejši in zaradi združitve s sladom tudi jako redilen.

Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po 1/4 kg 90 vin. } se dobivajo v vseh trgovinah s specerijskim in kolonizatskim blagom
» » 1/8 » 50 »

Pristen samo v zavojih z levjo znamko.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premlčnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbli in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepri-siljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

28 26-22

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavlja poštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.